

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Publisher in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 50

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 12 centų

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR SEIMOS METŲ GRUODŽIO - DECEMBER 10

65 - TIEJI METAI

Darnus Vliko seimas. Nauja Vliko valdyba

Vliko seimas posėdžiavo gruodžio 6-7 d. New Yorke. Priimta eilė nutarimų. Išrinkta nauja valdyba su dr. J. K. Valiūnu priežakyje.

Gruodžio 6-7 dienomis New Yorke posėdžiavo Vyriausiojo Lietuvos Išlaivimo Komiteto (Vliko) seimas, kuriame dalyvavo ir nemažas būrys svečių.

Seimą atidarė Vliko valdybos pirm. dr. J. K. Valiūnas. Krikščionių demokr. atstovas A. Kasiulaitis, gavęs žodį nepaprastam pareiškimui, gražiai apibūdino mirusį buvusį Lietuvos prezidentą Aleksandrą Stulginskį. Jo atminimą visi dalyviai pagerbė atsistoję susikaupimo minute.

Seimo prezidiumą sudarė: pirm. T. Blinstrubas, jo pavaduotojas dr. J. Valaitis ir sekr. inž. J. Vasys.

Sudarius reikalingas komisijas, seimą sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, Pasaulio LB valdybos pirm. St. Barzdukas, JAV LB valdybos pirm. Br. Nainys, Balso vardu dr. A. Skėrys, Batūno — K. Miklas. Teisininkų dr. jos pirm. J. Šlepetyš, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu T. Blinstrubas. Buvo sveikinimų ir raštų.

Pranešimus padarė apie Vliko tarybos (Ją sudaro po 1 atstovą visos į Vliką įeinančios organizacijos) veiklą dr. B. Radzivanas, valdybos — vicepirm. dr. Br. Nemickas, Tautos Fondo — jo pirm. prel. J. Balkūnas ir vicepirm. St. Lušys, apie Kanados Tautos Fondo atstovybę — jos pirm. S. Banelis.

V. Sidzikauskas padarė pranešimą apie tarptautinę padėtį ir Lietuvos laisvės bylą, o valdybos vicepirm. J. Audėnas kalbėjo apie Vliko numatomą veiklą kitais metais.

Kitą kartą apie tai parašysime plačiau, o čia tik pažymėsime, kad Vliko valdybė akyliai sekė gyvenimą ir budėjo Lietuvos laisvės bylos sargyboje, kad jos svarbiausias įrankis — žodis, kurį ji skelbė 8 kalbom per savo Eltos biuletenius ir įvairiais kitais leidiniais, sklinda ir toliau, atdėdamas per Romos, Vatikano ir neseniai vėl pradėjusio veikti Madrido radijo bangas.

Valdybos pirm. dr. J. K. Valiūnas aplankė daug valstybių ir ten turėjo pasimatymų su žymiais valdžios pareigūnais ir visuomenininkais, kuriuos jis informavo apie Lietuvos bylą. Tos kelionės buvo atliekamos paties pirmininko lėšomis. Vliko veikla galėtų ir turėtų būti išplėsta, bet tą dar trukdo lėšų stoka. Iš Tautos Fondo, kuris telkia lėšas Vli-

kui, pirm. prel. J. Balkūno pranešimo seimo dalyviai patyrė, kad lėšų laisvinimo reikalui surenkama toli gražu nepakankamai, kad būtų padidinti skaičių būrelių, kurių rariai pasižadėtų per metus duoti nors po \$10. Rodos, kas čia per vargas būtų suorganizuoti nors 300 būrelių po 10 narių, ir jau turėtume per metus \$30,000, be kitais būdais surenkamų lėšų.

Seimo dalyviai aktyviai dalyvavo diskusijose, kelė įvairių sumanymų, kaip Vliko veiklą išplėsti, ypač į ją įtraukiant daugiau jaunų jėgų.

Sekmadienį baigiamajame posėdy buvo priimtos apyskaitos, samata ir visa eilė komisijos (dr. D. Krivickas, prof. M. Mackevičius, prof. A. Vasaitis ir Pr. Ruzgaitis) paruoštų nutarimų, kurie bus vėliau paskelbti.

Paskutiniame posėdy buvo pranešta ir Tarybos išrinktoji naujoji valdyba. Jai ir toliau vadovaus 3 metus dr. Kęstutis J. Valiūnas. Valdyboj pasiliko senieji nariai dr. Bronius Nemickas, Juozas Audėnas, Romas Kezys ir Jurgis Valaitis ir nauji išrinkti prof. Jonas Puzinas ir Stasys Dzikas.

Siame seime buvo matyti naujų veidų. Tai veiklūs jaunės kartos atstovai. Ir tai yra molonus reiškinys.

Seimas buvo baigtas dr. K. J. Valiūno žodžiu ir Tautos himnu.

Šeštadienio vakare seimo nariams ir svečiams buvo suruoštas banketas, kuriame gražią kalbą pasakė Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, o meninę programą atliko Juzė Kristolaitytė-Daugėlienė, su giliu įsijautimu padainavusi mūsų kompozitorių dainų ir operų arijų. Jai akomponavo A. Kepalaitė.

Garsusis kriminalinių bylų gynėjas F. Bailey iš Bostono apsiėmė ginti kap. Ernestą Mediną, kurio kuopos vieno būrio vadas teisiamas dėl to, kad davęs įsakymą žudyti Song My sodžiaus civilinius gyventojus.

Nato yra atsargi sovietų pasiūlymam

Sovietų Sąjungai pasiūlė Vakarų Europos valstybėms sušaukti Europos saugumo konferenciją, kurioje dalyvautų tik Europos valstybės. Vėliau sutiko, kad joje galėtų dalyvauti ir JAV bei Kanada.

Tą pasiūlymą svarstė ir Atlanto sutarties sąjunga — Nato. Ji paskelbė, kad sutinka pasikeisti nuomonėmis su sovietiniu bloku Europos saugumo klausimais, bet oficialiuose pasitarimuose dalyvaus tik tuo atveju, jei komunistinis blokas teigiama pasisakys eile laukiančių išsprendimo svarbių reikalų.

Vakarai yra atsargūs, nes nėra aišku, ar komunistai nori geresnių santykių, ar tas pasiūlymas skirtas tik tai propagandos reikalui.

Ragina išvalyti rašytojus

Kaip žinoma, Rusijos Rašytojų sąjungos valdyba išmetė rašytoją Solženiciną, bet iki šiol tik vienas labiau žinomas rašytojas Šolochovas viešai pritarė tam žygiui.

Netrukus bus rašytojų sąjungos suvažiavimas. Sovietų Sąjunga laukia, kad išsprendis šio klausimo vedamąjį, kuriame reikalaujama patvirtinti išvalyti rašytojus. Rašytojai turį būti vertinami politiniu požiūriu. Esą, svarbu ne tik tai, kaip rašytojas rašo, bet ir ką jis rašo, kokia jo pasaulėžiūra, kokia jo kūryboi pritarė pozicija.

Laikraštis kalina ir leidžia, kad jos leidžiančios "idėjiškai nepilnaverčius" kūrinius.

Juozas Petrėnas baigia sveikti

"Tėvynės" redaktorių J. Petrėną buvo ištikusi eismo nelaimė. Joje jis buvo gero, kai sudaužytas, ir teko pagulėti ligoninėje. Dabar jis, nors ir lazdomis pasiramčiuodamas, jau gali vaikščioti.

Maskva ir Bonna mėgins susitarti

Vakarų Vokietijos naujasis kancleris W. Brandtas lapkričio 8 d. pasiūlė Sovietų Sąjungai pasirašyti draugingumo sutartį. Sovietai sutiko, ir Maskvoje jau prasidėjo tuo reikalu pasitarimai.

Brandtas pareiškė, kad esąs pasiruošęs tokias pat derybas pradėti ir su kitomis Rytų bloko valstybėmis.

Charles D. Watson

Suimti kažkokių religinių paminklų gausios vadas Watson ir viena jo pasekėja. Jie kaltinami, kad Los Angeles, Cal., nužudė aktorę Stratton Tate ir dar 4 žmones, atlikdami tą nusikaltimą su tam tikromis apeigomis. Esama žinių, kad ta gauja yra nužudžiusi apie 20 žmonių. Jos pasekėjai tiki, kad nužudant išgelbėjama nužudytojo siela. Deja, tas čia matomas bazdyla "aven-tas" yra ir policijos ieškomas kriminalinis nusikaltėlis, pasižymėjęs vagystėmis.

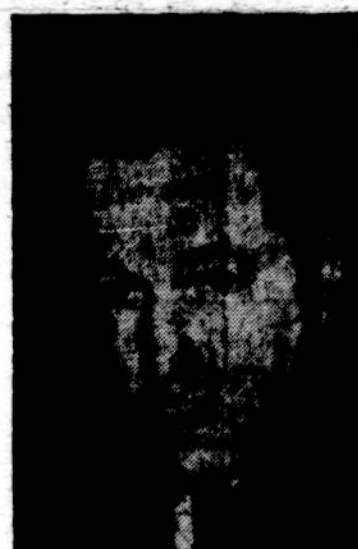
Lietuvių gydytojų dovana astronautams

Pasaulinės Lietuvių Gydytojų Sąjungos centro valdyba, kuriai vadovauja dr. V. Paprockas, Apollo 11 astronautams, kurie pirmieji pasiekė mėnulį, pasiuntė sveikinimą ir dovaną — 5 colių statinaitę, papuoštą gintarais ir pripildytą Zarasų ežero smėlio. Laiške pažymima, kad tas smėlis atvežtas iš komunistų pavergtos Lietuvos.

Mirė maršalas Vorosiļovas

Maskvoje mirė buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas, senas karys maršalas Vorosiļovas. Velionis buvo Stalino malonėje, bet Chruščiovas jį nuvainikavo ir buvo ilgam nustūmus užmarštin. Vėliau jam vėl buvo leista pasirodyti iškilmėse tarp žymesnių asmenų.

Vorosiļovas savo metu buvo net dainose keliamas į padanges, bet Antrame pasauliniame kare nepasizymėjo.

Rusų rašytojas Aleksandras Solženicina išmestas iš Sovietų Sąjungos rašytojų draugijos dėl to, kad jis protestuoja prieš rašytojų laisvės varžymą ir rašo ne taip, kaip komunistų partija liepia. Jo vieno romano ištrauka neseniai buvo atspausdinta ir Keleivyje.

Atstovų rūmai krašto apsaugos sąmatą sumažino net \$5.3 bil. Dabar ji \$69.9 bil.

Mirė dail. Adomas Galdikas

Š. m. gruodžio 7 d. New Yorke mirė vienas patį įjyminiausių Lietuvos dailininkų — Adomas Galdikas.

Velionis yra gimęs 1893 m. spalio 18 d. Giršinių km., Mosėdžio vals., Kretingo apskr. Jis meną studijavo Petrapily Stiglitzo meno mokykloje, vėliau — Vokietijoje, Švedijoje, Italijoje ir Prancūzijoje. Jis buvo Kauno meno mokyklos grafikos studijos vedėjas, Taikomosios Dailės Instituto profesorius, 1946-1947 m. Ecole des Arts et Metiers profesorius Freiburg j Br., Vokietijoje, vėliau gyveno ir kūrė Prancūzijoje ir 1952 m. atvyko į JAV ir apsigyveno New Yorke.

Lietuvoje velionis, be kūrybinio darbo, dalyvavo įvairiose dailininkų organizacijose, o JAV buvo New Yorko lietuvių dailininkų sąjungos ir Amerikos dailininkų profesinės lygos narys.

Dail. Adomas Galdikas Lietuvoje yra padaręs Lietuvos banknotų, pašto ženklų projektus, iliustravęs eilę knygų, sukūręs 19 scenos veiklų dekoracijas ir daugybę įjyminių portretų. Jis yra dalyvavęs daugely parodų Lietuvoje ir užsienyje, gavęs Prancūzijoje Grand Prix premiją, jo paveikslų yra įsigiję daugelis Europos ir Amerikos muziejų, ir užsienio meno kritikų yra labai aukštai įvertintais.

Savo talentingoje kūryboje jis kvėpuoja gyva lietuvių liaudies dvasia, jo peizažai — medžiai, senos kapinaitės, kryžiai, jo žemė ir dangus spindi nuostabiomis varnoms, tartum įsikūnijusi svajonė. Pastaruoju metu jis yra sukūręs ir nepaprasto spalvų ir formų žaismingumo abstraktų. Velionis buvo plataus mato ir didelio darbštumo kūrėjas ir nepaprastai įdomus žmogus ir lietuvis.

Šiandien su skaudžiu liūdesiu atsisveikiname šį didįjį kūrėją ir jo našlei ir visiems artimiesiems reikiame nuoširdžiausių užuojautų.

Padidins senatvės pensijas

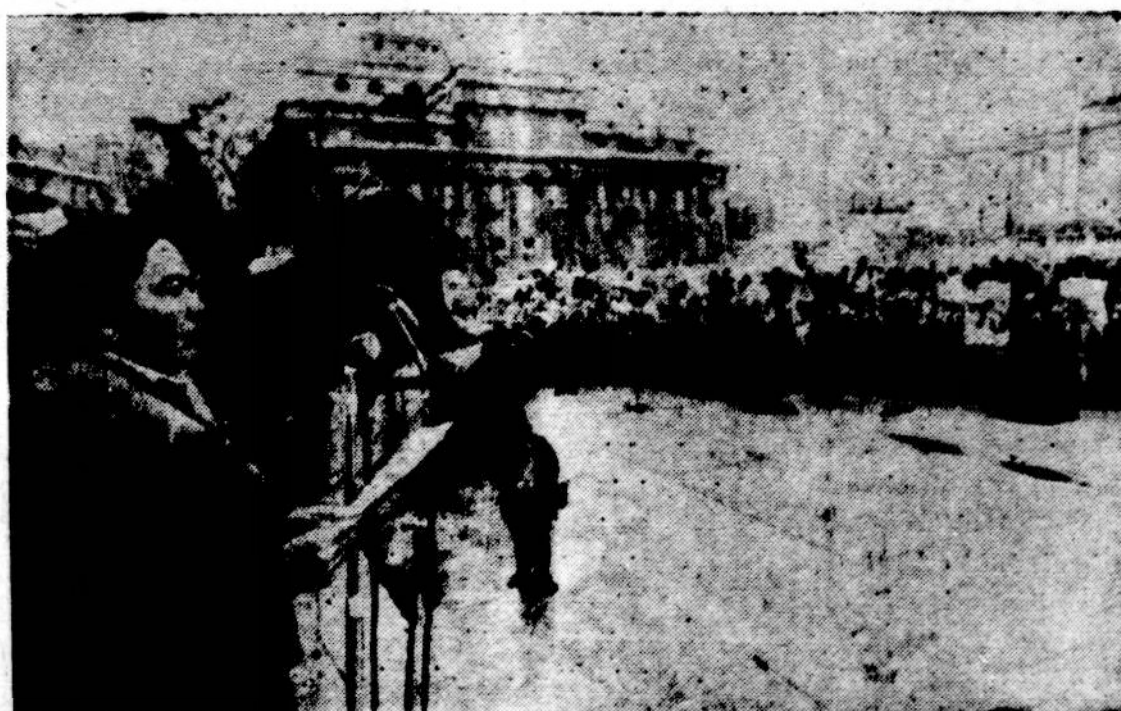
Senatas nutarė padidinti pensijas vidutiniškai 15%. Mažiausia pensija bus \$100. Jei su tuo sutiks atstovų rūmai ir prezidentas, tai nutarimas įsigalios nuo Naujųjų metų, bet padidintų pensijų čekiai bus suspėta išsiųsti tik balandžio 1 d.

Tuo padidinimu pasinaudos 25 mil. pensininkų.

Chicagoj žuvo du "panterų" vadai

Susišaudant su policija, Chicagoje žuvo Illinois valstijos karingosios negrų organizacijos "Juodųjų panterų" vadai Hampton ir Clark. Hamptono laukė kelios bylos. Jis buvo išleistas iš kalėjimo už \$39,000 užstatą.

Per susišaudymą buvo sužeistas ir policininkas. Mirtų negrų bute rasta ginklų.

Vietname komunistų taikos derybų delegacijos patarėjas Ngoc Dang kalba protesto prieš karą Vietname mitinge Londono Trafalgar aikštėje. Gilumoj matomi rūmai yra JAV ambasada. Mitinge dalyvavo apie 1.500 žmonių.

Lietuvos jaunimas trokšta tiesos

Neseniai Bostone baigta leisti Lietuvių Enciklopedija, viso labo 36 tomai, o tuo metu komunistų pavergtų Lietuvos tepajęta išleisti tik pora tomų ir nežinia, kada išeis tretysis. O jei lietuviai ten galėtų patys laisvai tvarkytis, tai nėra abejonės, kad jie taip pat būtų ir savo enciklopediją išleidę, ir gal dar objektyvesnę. Bet visa tai ten diktuoja ir trukdo Maskva.

Lietuvių Enciklopedijai Lietuva durs uždarytos. Ji ten teileidžiama tik patikimoms įstaigoms, bet ir ten ja gali naudotis tik patikimi asmenys. O naudotis norėtų daug kas.

Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius yra gavęs iš Lietuvos jauno padėką už enciklopedijos išleidimą. Tas jaunimas, kurio vardu dėkoma, matyti, nepriklauso aukščiausiems žiniatinkliams, bet enciklopedijos dalį yra skaitę ir labai norėtų turėti visą ir ja naudotis.

Tas jaunimas labai domisi ir tokiomis knygomis, kaip St. Kairio, K. Bielinio atsiminimais. Jaunieji intelektualai yra jau laiką skaitydami knygų nuorašus. Jie nori pažinti istoriją, jokių žiugždų nesufalsifikuotą. Jie trokšta tikrosios tiesos ir šviesos iš Vakarų, kur galima viską atvira rašyti, nes moksliniai falsifikatai ir pagal Maskvos politrukų nurodymus gaminama literatūra jiems jau seniai nusibodo.

Deja, Maskvos letena vis dar laiko Lietuvos jaunimui uždengusi akis net nuo mokslinės tiesos, kuri nepatinka okupantui ir kuri nesutinka su leninizmo koranu.

Tikėkime, kad taip bus ne tik neamžinai, bet ir neilgai.

Ko siekia ir ko bijo Vietnamo komunistai?

Vietnamo komunistai ir visokių plunksnų "balandžiai" JAV-se reikalauja, kad JAV nieko nelaukdamas pasitrauktų iš P. Vietnamo, palikdami jį Dievo valiai. Prez. Nixonas jiems atsako, kad jis pamažu jau ištraukia iš ten JAV karių, kad tas ištraukimas bus didinamas ir greitinamas, atsižvelgiant į pačių vietnamiečių didėjantį pajėgumą priešintis komunistams. Bet "taikos balandžiai", tas nepatenkina, ir jie šauktė šaukia, kad JAV iš Vietnamo trauktųsi greičiau ir iš anksto nustatytą terminą.

Kodėl gi taip reikalaujama to skubotumo?

Pasirodo, kad Š. Vietnamo komunistai labai susirūpinę vadinamuoju karu "suvietnaminimu". Jie bijo, kad JAV tiek sustiprins P. Vietnamo kariuomenę, kad ši bus pajėgi ne tik sulaukyti komunistų veržimaisi į pietus, bet ir juos nugalėti ir karą baigti be jokių nuolaidų. Todėl komunistams labai svarbu, kad amerikiečiai pasitrauktų kuo greičiausiai, dar nespėję Pietų Vietnamo karinių pajėgų tvirtai pasistatyti ant kojų.

Tas jų tikslas gerai paaiškėjo iš viešumon išėjusios Vietnamo komunistų partijos rezoliucijos. Joje kaip tik ir pasakytas, kad JAV "turi būti verčiamas karą pabaigti greitai, ištraukiant visus savo karių. Kadangi lėlių (Saigono) vyriausybės kariuomenė ir lėlių vyriausybė yra silpnos, tai jos nepajėgūs JAV uždėti pareigų atlikti. Todėl mes turime verst jį priimti politinį sprendimą, tai yra, sutikti su koalicija... ir tada apjungti kraštą". Aišku, apjungti po šiaurės Vietnamo vėliava...

Kad tai greičiau įvyktų, reikalaujama smarkiau puliti amerikiečius ir padaryti jiems daugiau nuostolių. O visa tai, tikimasi, paskatins JAV-se visokius "balandžius" dar smarkiau kritikuoti vyriausybę ir dar griežčiau reikauti, kad Amerikos kariuomenė būtų kuo greičiau iš P. Vietnamo ištraukta.

Toks yra komunistų planas karui Vietname baigti. Jį žinant, geriau suprantamas ir Nixono pasiryžimas neleisti, kad karas baigtųsi taip, kaip komunistai nori, o siekti galutiname rezultate jį pabaigti be pralaimėjimo pastoviai ir teisinga taika.

Šia kryptimi JAV vyriausybė stengiasi nuteikti savo visuomenę, aiškindama jai tokios politikos logiškus pagrindus. Bet vadinamieji skubios taikos šalininkai, dažniausiai čia komunistų gudrai už nosies vedžiojami, labai nervinasi, kad prezidentas neklauso jų balso.

Švedijos premjeras Olaf Palme sveikina su amerikiečiais, kurių vyrai yra Vietnamo komunistų nelysve ir apie kuriuos negaunama jokių žinių. Jos atvyko prašyti Palmę diplomatiniais keliais gauti informaciją apie jų belaisvius vyrus.

Susitikimas su A. Kuznecovu

Lapkričio 26 d. rusų rašytojas Anatolijus Kuznecovas, kuris, neseniai atsidūręs Anglijoje, atsisakė grįžti į Sovietų Sąjungą, pirmą kartą susitiko su Rytų Europos emigrantais Londone. Ukrainiečių Mazepos draugijos kviečiamas, jis pasakojė apie gyvenimo sąlygas Sovietų Sąjungoje.

Rašytojas A. Kuznecovas gimė ir augo Ukrainos sostinėje Kijeve, bet pastaruoju metu, prieš išvykdamas į Vakarų, jis gyveno Tulioje. Mokėsi jis kartu su ukrainiečių vaikais, todėl išmoko jų kalbos. Savo pranešimą padarė taip pat ukrainiečių kalba, kuri, pasak Kuznecovo, pačioje Ukrainoje išnyksta. Maskva varo savo rusifikacijos politiką, todėl rusiškai yra kalbama visur: fabrikuose, autobusuose, įstaigose. Esama šiek tiek mokytų, kuriuos dėstoma ukrainiečių kalba, bet aukštesiose mokyklose vyrauja rusų kalba. Kas ruošiasi stoti į universitetą, eina į rusų mokyklą. Tėvai nesirūpina, kad jų vaikai mokytųsi savo kalbos. Todėl kalba tebėra gyva tik kaimo bakūžėje.

Rusifikacija Ukrainoje vykdoma visose srityse. Istorija yra perrašoma, kaimo labiau tinka rusams. Naikinti ir istorijos šaltiniai. Prieš kelerius metus Kijeve sudėgė Ukrainos Mokslo akademijos biblioteka, iš kurios "stebuklingu būdu" išliko tik rusų literatūros ir marksizmo-leninizmo skyriai. Karo metu, rusams atitraukiant iš Ukrainos, NKVD sudėgė didžiausias šventoves — Pečerskaia Lavra ir Uspenskij Sobor Kijeve, kur žuvo daug neikainuojamų istorinių dokumentų, iškaltų Nestoro. XI amžiaus kronikininko, raštus. Rusai kaltino vokiečius sudeginus tas šventoves, bet vietos buvintojai žino, kad tai buvo pačių rusų darbas. Kartu su istoriniais dokumentais žuvo istoriniai kalbų minklai, bažnyčios ir paveikslai, Ukrainos kultūros lobis.

Iš turtingos savo krašto praeities Ukrainos rašytojai bando kurti savo naujuosius veikalus. Savo literatūros dėka ukrainiečių kalba šiandien dar nėra mirusi. Sunku pasakyti, ar Ukrainoj yra koks pagrindinis tautinis sąjūdis. Apie tokius dalykus Rusijoje gali mažiau sužinoti, negu Vakaruose. Nors padėtis yra pagerėjusi nuo Stalino laikų, bet valdžios organai vistiek seką

Pastaruoju metu sovietų istorikas Andrej Amalrik kritikavo Kuznecovą, sakydamas, kad jam nebuvo reikalo bėgti iš Rusijos. Esa, Sovietų Sąjungos pilietis, galis turėti "vidutinę laisvę". I tai Kuznecovas atsakė, sakydamas, kad jis pasakė ir susirinkusiems.

"Vidutinės laisvės" gal užtenka fabriko sargui ar gatvės šlavikui, kuris, dirbdamas savo darbą, gali galdyti, ką nori. Net ir istorijos

tyrinėtojas, koks yra A. Amalrik, gal gali turėti vidutinę laisvę. Visai kitas reikalas yra rašytojui. Jis negali rašyti ir savo kūrinį dėti į stalčių. Rašytojas turi rašyti skaitytojams. Todėl jo vidutinė laisvė negali egzistuoti be išorinės laisvės.

Sovietų Sąjungoje tokios laisvės nėra. Visas gyvenimas yra apsuptas melu ir veidmainiavimu. Be veidmainiavimo ten niekas negali gyventi. Pagrindinis dienraštis "Pravda" atrodo lyg satyros laikraštis. Gyvenimas parodomas per iškreiptą veidrodį. Sovietų Sąjunga — tai Orvelio pasaulis. Pagyvenęs tiek metų tame pasaulyje, A. Kuznecovas tvirtina, kad komunizmo "su žmonišku veidu" negali būti. Jeigu bus žmoniškas veidas, tai jau nebus komunizmas. Todėl perspektyvos Sovietų Sąjungai nėra šviesios.

Po pranešimo A. Kuznecovas atsakinėjo į klausimus, kurių buvo gana daug. Jis pasakė, kad sovietų propagandai nalyksta nuteiktų gyventojus, nes kitu informacijos šaltiniu nėra. Pavyzdžiui daugumas gyventojų tikėjo, kad Sovietų kariuomenės siuntimas į Čekoslovakiją buvo reikalingas, nes priešingai atveju ten būtų atėję vokiečiai. Sovietų Sąjungos gyventojams yra reikalinga nepriklausoma informacija.

Jūs korespondentas paklausė Kuznecovą, koks yra pažangiųjų bei liberališkųjų rusų rašytojų, tokių kaip jis pats, nusistatymas dėl Lietuvos bei kitų Pabaltijo valstybių? Ar tie rašytojai nėra tokie pat šovinizistai, kaip ir tie, kurie kovoja už "vieningą ir nedalomą Rusiją"?

— Negalini aš kalbėti už visus pažangiuosius rusų rašytojus. — atsakė Kuznecovas, — nes tokie klausimai Sovietų Sąjungoje negali būti diskutuojami, bet, kiek man žinoma, kiekvienam rusui inteligentui yra gėda dėl valdžios veiksmų. Išvaizduokit, atvažiuoja rusas į Taliną, Rėgą ar Vilnių. Užėina jis į krautuvę ir kreipiasi į pardavėją rusiškai. Tas atsiklaia ir nuneia. Niekas ten nenori kalbėti su rusais. Paraši padėtis dabar. Po 1968 metų invazijos, yra čekoslovakioje. Man pažįstam tiko būti Vengrijoje. Nuėjau pasižiūrėti kapinių, kur palaidoti 1956 metų vengrų skelpliai. Kanus lanko žuvusiųjų tėvai ir giminių. Mano pažįstamas vengrus komunistas mane nersnė, kad kapinėse neišsižiočian rusiškai, nes būsiu supleštas į gabalus.

Tokia padėtis yra visuose kraštuose, ir kuriuos rusai įsiveržė nenrašomi. "Tas yra gėda kiekvienam rusui inteligentui", — nurodė Kuznecovas. — tačiau turiu pasakyti, kad tokių žmonių yra nedaug". Danumas rašytojų eina su valdžia nasroviui. Liaudis yra vis dar tamsi, mažai informuota, ar tikriau, disinformuota. Jei bandytum viešai pasakyti, kaip neturėtų laikraščiai, tai apskaitu tave amerikiečių agentu ar panašiai.

A. Kuznecovas visiems susirinkusiems padarė labai gerą įspūdį, kalbėdamas, kaip atrodė, nuosirdžiai ir atvirai. Jis yra pakviestas susitikti su angliu parlamentarais.

J.V.

Kas kitur rašoma

SPAUDA BEVARTANT

Diktatūroje ilgiau gyventi negalėdama, Stalino duktė, kaip žinoma, rado priemonę (ištekėdama už indo komunisto, kuris Maskvoje mirė, ir jai leista kūną nuvežti Indijon palaidoti) pasišalinti ir apiešti tėvynę ir vaikus. Užsienyje ji parašė dvi knygas. Vieną pavadino 20 laisvų draugui, antrą — Po vienerių metų (Only One Year). Paskutinėje svarstoma, ką pergyveno nuo tos dienos, kuria 1966 metų gruodžio mėnė sėdo Maskvoje į lėktuvą skristi su vyro kūnu Indijon. Atrodo, kad ji giliau pavertino laikotarpį, išgyventą po tėvo kieta ranka. Todėl antroji knyga, sakoma, brandesnė negu pirmoji.

Pirmojoje Svetlana dar linko tėvą teisinti, pakaltindama policininką Beriją, bet antrojoje jau pripažįsta, kad Stalinas visur elgėsi savo valia ir noru. Kitais žodžiais, pripažino žymaus anglo istoriko lordo Octono istorinių studijų išvadą, kad galia gavęs žmogus "pagenda... o gavęs neribotą galią — ir visiškai sugenda".

Pavyzdžiui, vienoje vietoje Svetlana pasakoja: "Jaunatvę praleidau po abejonių nekėlusiu tėvo autoritetu. Visi ir viskas įsaki-

nėjo šiam autoritetui tikėti. Jei gyvenime buvo tiek vargo ir ašarų, tai kalti buvo kiti. Pet 27 metus mačiau, kaip mano tėvas dvasiniai vis nyko. Diena po dienos stebėjau, kaip jį apleidžia vienas žmoniškasis jausmas po kito, iki palaipsniui pasidarė savo tikrojo aš akmeninė statula. Tačiau mes, jaunieji, buvome auklėjami tikėti, kad šioje statuloje sūdėta visi gražiausi komunizmo idealai ir kad ji yra tų idealų įsikūnijimas".

Pikčiausia tai, kad didrusių komunizmo santvarkoje nėra jokio užtikrinimo, jog stalinizmas nebeapsikartosios. Svetlana pasakoja: "Truputis po truputį darsi vis aiškiau, kad mano tėvas buvo ne tik despotas ir vykdė milijonus žmonių su-naikinusi terora, bet kad ir santvarka, kuri leido jam iškilti, yra pagrindinai supuvusi. Nors ir kažkaip išsiskindė, kiekvienas jos dalyvis negali atsikratyti atsakomybės".

Tai stiprios druskos žodžiai. Nestebėtina, jei Sovietijos premjeras Kosyginas, kai anuomet lankė Jungtinių Tautų posėdžius New Yorke, amerikiečių korespondentams aiškino, esą Svetlana tai "nepastovaus proto moteriškė".

Ziūrovas

Mokslo ir kūrybos simposiumas

Padėkos Dienos savaitgalio Chicagoje įvyko pirmas tokio masto išeivijoje Mokslo ir kūrybos simposiumas, kurį organizavo Lietuvių Bendruomenė. Jo tikslas buvo suburti išeivijoje iškilusius lietuvių mokslininkus, susipažinti su jų darbais, o taip pat pasvarstyti bendros Lietuvių Mokslo Draugijos ar gal akademijos steigimo klausimą.

Suvažiavime dalyvavo didelis skaičius daugiausia mūsų jaunesniosios kartos mokslininkų ir šiaip akademinio išsilavinimo tautiečių, besidarbuojančių amerikiečių universitetuose ir atstovaujančių įvairias mokslo šakas. Čia net 54 akademikai skaitė paskaitas, kurios vyko lygiagrečiai dviejose patalpose. Paskaitose gildinti tikslųjų mokslų, literatūros, spaudos ir kiti klausimai. Daugelio prelegentų paskaitos buvo rimto mokslo lygio, po jų dalykinės diskusijos, nors, ypač kalbant apie spaudą, neišvengta ir pasikarščiavimų.

Nebojant tokiam pirmam įvairių pažiūrų akademiku susitikime neišvengiamu kai kurių trūkumų, vis dėlto šis suvažiavimas laikytinas pavvksiu, naudingu ir duoda vilčių, kad ateity bus pasiekta dar glaudesnio lietuvių mokslo ir kūrybos žmonių bendravimo ir bendradarbiavimo.

Suvažiavime buvo pritar-ta Lietuvių Mokslo Draugijos steigimo sumanymui, ir ta projekta toliau gildinti ir ikūnvti nvesta specialiai komisijai, kuri ir šį suvažiavimą organizavo.

Visos spaudos buvo pasi-džiaugta, kad mūsų jaunieji mokslininkai pulkiai moka lietuvių kalbą, giliai su-

pranta Lietuvos problemas ir išeivijos lietuviškuosius rūpesčius.

Suvažiavime dalyvauti buvo kviečiama ir studentija. Deja, nors studentų ta programa į Chicago privažiavo nemažai, bet simpoziume jų nedaug tesirodė...

KONGRESAS REMIA

PREZIDENTĄ

Atstovų rūmų dauguma priėmė rezoliuciją, kurioje pritariama prezidento Nixono ir jo administracijos pastangoms Vietname pasiekti teisingai ir garbingai taiką. Rezoliucijoje taip pat pasakyta, kad "Atstovų rūmai sutinka su prez. Nixono paskelbtu principu, kad — Vietnamo gyventojai turi patys pasirinkti tokia valdžia, kokios jie nori. Rinkimai turi būti laisvi ir atviri.

Už rezoliuciją balsavo 333 atstovai (iš jų 172 respublikonai ir 161 demokratas), prieš — 55 (iš jų 54 demokratai ir 1 respublikonas).

ISEJO NAUJAS

"TEVYNES SARGAS"

Jau išspausdintas naujas "Tėvynės Sargo", politikos ir socialinių mokslų žurnalo, 1969 m. Nr. 1 (30).

Idomesnieji jame tilpė straipsniai: I kosminio amžiaus aušra. Tikėjimas ir politika. Enciklika Progresso Popularam. Hitlerio suokalbį su Stalinu prisimenant. Liubliano unija. Sovietinis ateizmas Lietuvoje. Poeto kan. Mykolo Vaitkaus 85 m. sukaktis. Politškas Pakštis, Vlodo Jurgučio laiški.

KAS MENO NEVENELA,
PO NIEKAS NEPIKILA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAIDU BAKA,
TAS DUONOS NEPRADA.

LIETUVIAI KITUR

LIETUVIŲ DIENA PRIE
BALTIJOS Jūros

Lapkričio 22 d. šiaurės Vokietijos lietuviai Neustade prie Baltijos jūros su-
sirenge Lietuvių Dieną, kurio-
je paminėjo už tėvynės ri-
bų gyvenimo 25 m. ir Lietu-
vos kariuomenės atkūrimo
51 metų sukaktis.

Iš ryto šv. Jono bažnyčio-
je buvo pamaldos, kurias
laikė naujasis vyskupas A.
Deksnys. Jose dalyvavo a-
pie 150 žmonių.

6 val. vakare buvo bend-
ra vakarienė Stadt Kiel vieš-
buty, o po jos iškilmingas
susirinkimas, kuriame, be
lietuvų, dalyvavo ir ju bi-
čiulių kitataučiai. Po LB a-
pylinkės pirm. J. Breškio ir
LB izalotinio Schleswig-
Holsteino kraštui Pr. Lie-
gaus trumpų kalbų, iš Bon-
nos atvykęs istorijos prof.
Zenonas Ivinskis pasakė pa-
grindinę kalbą vokiškai
(trumpai) ir lietuviškai. Jis
per 15 minučių sugebėjo
vaizdingai perbėgti visą Lie-
tuvos istoriją ir ją baigė ra-
pindamas nenustoti tikėti
Lietuvos atgijimą.

P. Liegii padėkojus pro-
fesorui už gražią kalbą, ma-
ži vaikai sveikino vvkupą,
įteikdami gėlių puokštę su
užrašu: "Jei nebus mažų-
jų — nebus ir Lietuvos".

Prasidėjo kitų kalbų —
sveikinimai: Neustado val-
dovos nario Kocho, pasi-
džiaugusio, kad lietuviai sa-
vo diena pasirinko jo atsto-
vaujamą miestą, vokiečių
katalikų ir protestantų ku-
nigų, latvių atstovo Daio.
Raštu sveikino buvęs Schles-
wig - Holsteino ministras
Gaul, estai, ukrainiečiai,
Bonnos anklankės pirminin-
kas Dikšaitis ir kt.

Paskutinį žodį tarė kun.
V. Sarka: "Tegyvuoją lietu-
viai Lietuvoje, tremtyje.
Rytuose ir Vakaruose! Te-
gyvuoją Lietuva Nepriklausoma!" Tylos minute baigė-
si iškilmingas susirinkimas.

Po pertraukos prasidėjo
meninė programa, kuria at-
liko Izabelė Švederienė, su-
dainavusi kelias lietuviškas
dainas ir kartu su savo vyrų
vokietas. Bonnos anklankės
kvartetas (Bertulaitis, du
Jasiulaitiai ir Rodkis), Lem-
kei palvindint akordeonu, pa-
dainavo kelias dainas, o tai
programai vadovavęs L.
Narkus nadeklamavo.

Lietuvių Diena reikia lai-
kvti pasisekusia ir linkėti,
kad panašių lietuvių smėji-
mų būtų surenota dažniau.

R. Boliulis

VENECUELOS LIETUVIS

Tai Venecuelos Lietuvių
Savišalpinės Bendruomenės
Centro valdybos trimestrinis
(spalio - gruodžio mėnesių)
leidinys, kurį redagavo Juo-
zas Kukanauza. Adresas:
C.B.L. de Venezuela, apar-
tado 4647, Maracay, Edo.
Aragas, Venezuela.

Leidinyje turi 35 puslapius
ir 2 pel. iliustracijų, spaus-
dintas mineografu, tik vir-
šeliai spausdintys.

Iš jo tarn kitko sužinome,
kad L. ir H. Gavorskiai Ma-
racay mieste pasistatė 7
aukštų namus, kurių statyba

atsiejo virš 2 mil. bolivarų
(Gavorskiai verčiasi aukso,
laikrodžių ir foto reikmenų
prekyba), kad Valencijos a-
pylinkėje gražiai veikia Au-
relijos Zalnierūnienės vado-
vaujamas tautinių šokių
sambūris; kad liepos 5 d.
Caracase buvo Venecuelos
Lietuvių Savišalpos Bend-
ruomenės 15-sis atstovu su-
važiavimas, kuriame daly-
vavo 33 atstovai (jame pir-
mininku perrinktas inž. Vla-
das Venekus), kad vasario
9-15 d. Urugvajaus sostinėje
bus lietuvių jaunimo šventė,
kurioje regis dalyvauti ir
Venecuelos lietuvių jaunim-
as; kad N. ir Z. Pesliakai
Venecueloje persikėlė į iš-
taigingus namus, kurie atsi-
eio virš ketvirčio milijono bo-
livarų (Pesliakas verčiasi
puto mašinų dalių prekyba),
kad Carabobo universitete
medicinos gydytojo dīlo-
ma gavo Juozas Zavadzkas,
kurio brolis ten pat studijuo-
ja administraciją, o sesuo
ekonominius mokslus; kad
tame universitete medicinos
fakultete profesoriumi Vy-
tautas Subačius, o jo brolis
studijuoja elektrotechniką;
kad Jonas Viltrakis Carabo-
boi sėkmingai augina orchid-
dejas, Venecuelos tautinę
gėlę, gaudamas parodose
aukščiausias premijas; kad
viena iš Caracaso univer-
sitetu psichologijos mokslus
baigė Rita Deveikytė; kad
spalio 25 d. Valencijoje buvo
Venecuelos lietuvių šventė.

Kain matome, ir tenai
jaunimas verčiasi į mokslą.
senimas stengiasi atsistoti
ant tvirtų kojų, dedama ne-
maža pastangų išlikti lietu-
viais.

AUSTRALIJA

Atvažiuos St. Baras

Geriausio išeivioje lietu-
vių tenoro Stasio Baro, nuo-
lat gyvenančio Chicagoje,
pirmasis koncertas Austr-
alijoje bus Adelaidėje vasa-
rio 28 d. Kovo 1 d. jis dai-
nuos Melbourne. kovo 6 d.
— Svdnejuje ir kovo 7 d. —
Camberbrie. Visur kartu su
juo dainuos ir Australijos
lietuvių geriausia daininin-
kė G. Vasiliauskienė, kuri
prieš kelerius metus yra
koncertavusi JAV-se.

Lietuvių chorai

Australijos lietuviai, ku-
rių yra apie 10,000, turi 9
chorus su 270 choristu. Iš jų
didžiausi Melbourne ir Ade-
laidės chorai, kuriuose yra
po 50 narių. Ir čia jaučiamas
prieauglio trūkumas.

PUIKI KALĖDINĖ
DOVANA

Tai mūsų įžymaus grafiko

Pauliaus Augiaus paveikslų
 knyga su dailininkų Kurau-
ko ir Valiaus straipsniais a-
pie Augių ir jo kūrybą, 284
dideli puslapiai, kaina —
\$17.50.

ISRINKIT A. SUKAUSKĄ
Į SLA VYKDOAMJĄ
TARYBĄ!

Plataus masto visuomeni-
ninkas Antanas Sukauskas
kandidatuoja į SLA Vykdo-
mosios Tarybos išdo globėjo
postą.

A. Sukauskas gimė 1907
m. Lietuvoje, Radviliškio a-
pylinkėje. Plungės gimna-
zijoje jis baigė 4 klases, o
tarnaudamas kariuomenėje,
Lietuvos aviacijoje — ir pus-
karininkų mokyklą. Kaip
vachmistras dirbo Lietuvos
viešojoji ir geležinkelio poli-
cijoje, iki bolševikų okupan-
tų buvo atleistas. Nuo 1944
m. gyveno Vokietijoje, D.P.
stovyklose, o 1949 m. atvyko
Amerikon. Čia trumpai gy-
veno Elizabethė, N.J., pas-
kui Pittsburghe ir nuo 1951
metų visa laiką gyvena Det-
roite. Priklauso eilei lietu-
viškų organizacijų: LB,
ALSS 116 kuopai, Lietuvių
namu d-iai, Balfo 76-tam
skyrui, Organizacijų cent-
ru, Dariaus ir Girėno klu-
bui, Jūrų šaulių kuopai ir
kitoms. Ne vienoje jų eina
valdybos nario pareigas.

Neperdėsiu pasakydamas,
kad, kaip SLA veikėjas,
Detroite jis yra daugiausia
pasiviešėjęs iš visų naujųjų
atsiėjų. Čia jis 7 metus va-
dovavo Amerikoje didžiaus-
siai SLA 352-rai kuopai. Da-
bar savo noru yra perėjęs į
SLA 200-ją kuopą, kad pa-
žadintų ją į aktyvesnį veiki-
mą. 352-je kuopoje savo pir-
mininkavimo metu įvedė ge-
ležinę tvarką ir kartu pada-
rė labai patrauklius susirin-
kimus, kuriuos lankydamai
nariai kartu turėdavo ir ko-
kia kultūrinę programėlę, iš-
gerdavo puodelį kavos. Jo
pastangomis SLA 352-ra
kuopa paminėjo (labai iškil-
mingai) SLA 75-rių ir 80-
ties metų jubiliejus. Jis as-
meniškai prirašė daug naujų
nariu. Jo visa šešių asmenų
šeima iri yra SLA nariai, o
teisės mokslus bebaigias su-
nus Rimas — SLA 200-sios
kuopos fin. sekretorius. A.
Sukauskas dalyvavo keliuo-
se SLA seimuose.

Pabaigai samoningai pa-
silikau, kad, iš policijos bol-
ševikų pašalintas, A. Su-
kauskas trejus metus dirbo
Radviliškio ir šiaulėnų sa-
valdybėse, kur gerai susipa-
žino su sąskaityba bei buhal-
terija. Tuos darbus jis pa-
mėgo. Užtat jo tinkamumas
į išdo globėjus yra neabejo-
tinas.

Alfonas Nakas

LEKTUVAS MILŽINAS

Šiomis dienomis pirmą
kartą į Seattle, Wash., į
New Yorką atskrido grei-
čiausias, didžiausias ir iš-
taigingiausias lektuvus The
Boeing 747. Jis ta kelione
atliko ištisą valandą grei-
čiau, negu dabartiniai grei-
tieji lektuvai.

Tas lektuvas gali paimti
apie 500 keleivių. Jo kaina
per 20 mil. dol. dvigubai di-
desnė, negu iki dabar buvu-
sio didžiausio lektuvo.

Lektuvu bendrovės jau
užsakė 185 tokius lektuvus.
Kitu metu gale jau apie 100
ju tarnaus susisiekimui su
užsieniu ir viduje.

CONNECTICUT KLONIUOSE

HARTFORD, CONN.

Buvo gražus koncertas

Šį rudenį nenuobodžia-
jame: jau turėjome 3 kon-
certus, paskutinį spalio 23
d., kurio programą atliko iš
Chicago atvykę solistai Da-
na Stankaitytė, Stasys Baras
ir Jonas Vaznelis. Jiems a-
komponavo A. Vasaitis.

Publikos buvo nilna salė.
Dainininkai ne tik puikiai
dainavo, bet ir neįkykėjo
programos priedo. Buvo so-
lo, duetu ir trio. Už tai jie
buvo andovanoti rožėmis ir
smarkiais plojimais.

Didelis ačiū ramovėnams
už tokio koncerto surengi-
mą.

Padėkos diena ir apie tai
pakalbėta

Padėkos dieną būna įvai-
rių pasiviešėjimų, kuriuose
kartais ir apie rimtus reika-
lus yra progos pakalbėti.
Vierose tokiose vaišėse už-
kliuvo ir Chicagoje lietuvių
vedama kova su kardinolu
Cody dėl šv. Kazimiero ka-
pinų.

Lietuviai ten sudėjo daug
pinų, pristatė gražiu na-
minklu, laidojo, kaip Lie-
tuvai buvo jurasta, o dabar
kardinolas vieka pašmė į
savo rankas, įvedė savo tvar-
ką ir nakeitė net kapinių
varda. Vienas pokalbininkas
aprašė savo, o antras karš-
tai kalbėjo:

— Lenšiai tie lietuviai!
Jei per kelerius metus jie
nieko iš kardinolo negavo,
tai tiek ir tegaus. Dabar jie
piketuoją kardinolo namus,
bet kas iš to? Kardinolas,
žiūrėdamas pro langą, gal
iš jų tik juokiasi. Jei aš gy-
venčiau Chicagoje, tai su-
telkčiau kelis šimtus vyrų,
nuieitume į kapines, išmestu-
me laukan tuos sunkveži-
mius su kablais, kuriais ve-
ža karstus, ir tuos kardinolo
pastatytus tarnus. Tegu
kardinolas šaukia policiją,
tegu visus suima ir tegu at-
duoda teismui. Tada visiems
paaiškėtų mums jo nedarvys
skriauda. Šitain reikėtų ko-
voti su kardinolu", baigė sa-
vo kalbą įsikarsčiavęs tau-
tietis.

Gal jis ir teisus.

Luchienė

UŽ 2 MARSKINIUS
NUPIRKO BRONXĄ

Bronx yra New Yorko da-
lis. Jame dabar gyvena pu-
šė milijono žmonių. Prieš
380 metų olandas Hovis
Bronck jį iš indėnų nupirko
"už du šautuvus, du katilus,
du ektapus, du apsiaustus,
viena statinaitę obuolių
sunkos (stiprios), 6 gabalė-
lius pinigų ir 2 mėsinius".

Nesistebėkime, jei už to-
kius niekus daugiau nei
prieš 300 metų pavyko iš in-
dėnų nupirkti Bronxą, nes
dar tikėtai prieš šimtą metų
(1867 m.) Amerika tik už
7 mil. 200 tūkst. dolerių iš
Rusijos nupirko visą Alaską
(567,000 kvadr. mylių).

VISI SLA NARIAI

Į NOMINACIJAS!

Šis gruodžio mėnuo yra
itin svarbus Susivienijimo
Lietuvių Amerikoje gyven-
d., kurio programą atliko iš
Chicago atvykę solistai Da-
na Stankaitytė, Stasys Baras
ir Jonas Vaznelis. Jiems a-
komponavo A. Vasaitis.

Užtat kiekvienas narys,
gavęs kvietimą į kuopos su-
sivienijimą gruodžio mėnesį,
privalo dalyvauti ir nareik-
ti savo valią. Nepaisant už-
ką bus balsuojama, šios no-
minacijos pademonstruos,
jog Susivienijimas veikia
demokratiniais pagrindais.
Taigi būtina dalyvausime
kuopos susirinkime ir atliki-
me nominacijas.

Algirdas Budreckis,
SLA sekretorius

PER KLAIDĄ NEIRASĖM

J. TUMAVICIENĖS

Prasitame numeryje iš-
spausdintame SLA Gerovės
komiteto atšaukime kan-
didatų reikalų narių sąraše
per klaidą praleista J. Tu-
mavičienės pavardė, — 326
kp., Jamaica Plain, Mass.

Atsiprašome.

RASOMA SLA ISTORIJA

Lapkričio 29 d. SLA pre-
zidento Povilo Dargio inici-
atyva buvo suauktas auto-
rių pasitarimas Susivieni-
mo Lietuvių Amerikoje istori-
jos reikalais. Visi autoriai
pažadėjo pristatyti rankraš-
čius prieš 1970 m. Susivieni-
jimo seimą.

SLA istorija nagrinės Su-
sivienijimo raida per tris lai-
kotarpus, būtent: 1) se-
niausias laikotarpis iki 1916
m., 2) darbai nuo Pirmojo
pasaulinio karo iki 1945 m.
ir 3) pokarinis laikotarpis
iki 1969 m. Taip pat bus su-
redaguota veikalo santrau-
ka angli kalba.

Autoriu kolektyvą sudaro
Tėvynės redaktorius Juozas
Petrėnas, Antanas Diržys ir
Algirdas Budreckis. Veika-
las bus maždaug 350 pusla-
pų.

A.B....

BROOKLYN, N.Y.

Atsiminkim savo menininkus

Vytautas Pacevičius, kom-
pozitorius pianistas, širdies
smūgio ištiktas yra sunkioje
nadarėtyje. Nelaukime jo mir-
ties, kad galėtume prie kar-
to prisakviti gražiu žodžiu,
bet dar jam gyvam esant,
nadarėkime. Parašėkime lai-
kelį, paguoskime jį, pridėki-
me pagal išgalę dovanėlę.

V. Pacevičiaus adresas:
8424 96 St., Woodhaven, N.
Y. 11421.

Natalija Kurnaitė-
Stilsonienė

Graikijos sostinėje Atėnuose arabų teroristai įmetė bom-
bą į Izraelio lietuvių agentūrą. Keliolika žmonių buvo su-
žeista. Nuotraukoje vienas jų teikiama medicinos pa-
galba.

MIAMI, FLA.

Kalėdų eglutė Bay Front
parko auditorijoje

Lapkričio 22-23 dienomis
čia buvo Kalėdų eglutės
šventė. Dalyvavo 10 tautų
su savo papuoštomis eglu-
tėmis. Jų tarpe buvo ir lietu-
vių. Ji čia pastatyta ir šiau-
dinukais išpuošta Alto sky-
riaus pastangomis.

Šiaudinukai buvo paga-
minti Chicagoje ir iš ten at-
siųsti. Lietuvių eglutė savo
puošnumu atkreipė laikra-
tiniųčių ir aplamai kitatan-
čių dėmesį. Lietuviai turėjo
jiems paskirtą vietą, kur ga-
lėjo pardavinėti tortus ir ki-
tokius lietuviškus kepinus.

Daugiausia darbo eglutę
rengiant įdėjo Marija Mišči-
kienė. Jai padėjo nemažas
būrys moterų, kurių visų
vardų aš nežinau. E. Ko-
daitienė suorganizavo savo
drauges, kurios iškepė ska-
nių kepinų. Pelną liko \$100.
Jis paskirtas kovai su vėčiu
draugijai.

J. Jankienė

CHICAGOJ NESILIAUJA
PIKETAVĘ KARDINOLĄ

Chicago lietuvių katali-
kškoji visuomenė yra tikrai
jūrusi ant kardinolo Cody
dėl jo žiauraus elgesio lie-
tuvų įsteigtų šv. Kazimiero
kapinių reikalu. Jie pradėjo
piketuoti kardinolo namus.
I tai sukūrį įtraukė ir kitas
tautybės. Apie tai rašo spa-
uda. skundai eina į Vatikaną.
žodžiu, sukeltas nemažas są-
jūdis. Kolkas kardinolas ne-
nusileidžia, bet jei vieningai
bus toliau kovojama, jis tu-
rės nusileisti.

Verta pažymėti, kad apie
tą kovą dėl šv. Kazimiero
kapinių net Vilnis pradėjo
rašyti, o vienuoliu leidžia-
mam Draugui apie tai kal-
bėti, matyt, nepatogu, tai jis
tyli.

STATYS DAR DIDESNIUS
SUNKVEŽIMIUS

Amerikos sunkvežimiai
jau dabar yra keleivinių
automobilių siaubas. Jie
burgzdami lekia greitkeliais,
tarytum namai ar sandėliai,
iš tolo garsindami keleivius,
ir visos kitos mašinos bailiai
traukiasi į šalį, nes toks ra-
tuotas milžinas gali betkų
sutrinti kelyje į miltus.

Bet įvairių gėrybių porve-
žimui sunkvežimiais vis di-

dėjant ir šios rūšies bizniui
gerėjant, atitinkamos bend-
rovės jau prašo valdžią lei-
dimo statyti dar didesnius
sunkvežimius, negu dabar
turime. Jie būtų 70 pėdų
ilgio ir 102 inčių pločio ir
galėtų vežti net 108,500 sva-
rų krovinius.

Žinoma, tokių milžinų ju-
dėjimas keliuose sudarys
keleiviams dar didesnę pa-
voją. Be to, jie nepaprastai
gadina kelius, kurie taisomi
visų gyventojų mokesčiais.

100 M. DARBININKŲ
PIRMAI ORGANIZACIJAI

Gruodžio 9 d. sukako 100
metų, kai JAV buvo sukur-
ta pirmoji darbininkų organi-
zacija — Darbo riterių or-
dinas. Jos užuomazga —
Philadelphia's siuvyklių su-
kirpėjai, kuriems vadovavo
Uriah Stephens. Ji augo lė-
tai, veikė slapta. Kai 1881
m. ji pasirodė viešai, pradė-
jo vaidinti didelį vaidmenį
darbininkų gyvenime, kel-
dama 8 darbo valandų sa-
vaitės, vaikų darbo uždrau-
dimo, geresnių darbo sąly-
gų, atlyginimo ir kitus rei-
kalavimus. 1886 m. ta orga-
nizacija jau turėjo 702,000
narių. Tais metais įvyko ski-
limas jos tarpe, ir gimė A-
merikos Darbo Federacija,
kuri ir perėmė darbininkų or-
ganizacijų vadovavimą. Gi
ta Darbo riterių organizaci-
ja silpnėjo ir pagaliau 1917
metais buvo likviduota.

RADIJO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo
programa Naujojo Anglijos
stoties WLYN, 1360 ki-
lociklio ir iš stoties FM,
101.7 mc., veikia sekmadi-
niais nuo 1 iki 1:30 val. di-
g. Perduodama: Vėliausio
nuosilinių žinių santrauka
kommentarai, muzika, dain-
os ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į
taltic Florists gėlių ir dova-
nų krautuoją, 502 E. Broad-
way, So. Boston. Telefo-
nas AN 8-0489. Ten gausi-
mas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galiu pagelbėti sergantiems
vėmami, rankų ar kojų skan-
dams, netirpimo, jautimo nuo-
vargi.

REX-LEEF RUB mostis dau-
gumai pagelbėti. Užtikrinam pa-
vėsim, arba grąžiname pinigų.
Stipriai 35, gausite vaistus
su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Kolūkiečiai — šių dienų baudžiauninkai

Lapkričio 6 d. Valstiečių laikraštys rašoma, kad:

"Kibysių kolūkio nariai V. Uoslys, M. Balevičius ir B. Tenenė, negavę visuotinio žemdirbių susirinkimo išleidimo, savivališkai paliko ūkį ir isidarbino Prienų rajono "Draugystės" kolūkyje. Apie tai Kibysių kolūkio valdyba pranešė "Draugystės" kolūkio vadovams. Vienok "Draugystės" kolūkio pirmininkas Br. Mincius į raštą net nesiteikė atsakyti... "Draugystės" kolūkio valdyba su V. Uosliu, M. Balevičium, B. Tenenė galutinai atsiskaitė rugsėjo 18 d. Nuo tos dienos "Draugystės" kolūkyje jie nebedirba. Be to, V. Uosliui, M. Balevičiui ir B. Tenenė buvo išaiškinta, kad jie į "Draugystės" ar bet kuri kita kolūkį galės būti priimti tik gave Varėnos rajono Kibysių kolūkio visuotinio žemdirbių susirinkimo išleidimą".

Tas pavyzdys niekais paverčia visus aiškinimus, kad kolchozuose dirbantieji yra ūkio šeimininkai, dalininkai ar kas panašu. Iš tikrųjų, šis pavyzdys rodo tuos žmones esančius greičiau panašius į praėjusių amžių baudžiauninkus, kada be dvarininko "išleidimo" jie negalėjo persikelti kitur, joks kitas dvarininkas tokių neišleistų baudžiauninkų į darbą nepriimdavo, o jei neapsižiūrėjęs ir priimdavo, tai jų pirmajam ponui pareikalavus, turėjo juos gražinti atgal. Skirtumas dabar toks, kad vietoj dvarininko išleisti ar neišleisti turis teisę visuotinis žemdirbių susirinkimas", tačiau tie susirinkimai ir jų teisės daugiausia egzistuoja tik popierėje, ir jų "nutarimai" paprastai yra tokie, kokius dvaro urėdas (pirmininkas dabar vadinamas) pasako.

(E)

Mirė F. Požėlaitė

Lapkričio 22 d. Kaune mirė Felicija Požėlaitė, gimusi 1888 m., po 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo sušaudyto Lietuvos komunistų vado Karolio Poželos sesuo.

Apdovanojo garbės raštais

Garbės raštais apdovanoiti:

Už ilgametį vaisingą pedagoginį darbą ir nuopelnus, vystant istorijos mokslą, ryšium su 60-siomis gimimo metinėmis Vilniaus universiteto istorijos fakulteto visuotinės istorijos mokslo daktaras Bronius Dundulis, Jurbarko rajono Vensloviškių kolūkio pirmininkas Romanas Daujotas (50 metų gimimo sukakties proga) ir Jonavos rajono komunistų partijos antrasis sekretorius Filipas Zabinas.

J. Matulis Prahoje

Mokslo akademijos prezidentas J. Matulis vadovavo Sovietijos delegacijai komunistinių kraštų tarybos, derinančios įvairių mokslininkų darbus kovoje su metalo rūdijimu (korozija). Jis

ten padarė apžvalginį pranešimą apie naujausius pasaulio elektro-chemikų atradimus.

Ir Antanas Sniečkus — "kolchozininkas"

Maskvoje įvykusiame III-jame kolchozininkų suvažiavime Lietuvos kolchozininkams (delegacijoje buvo 74 asmenys) vadovavo "kolchozininkai" A. Sniečkus, M. Šumauskas ir J. Maniūšis. A. Sniečkus buvo ir prezidiume. Be jo, ta garbė teko ir kažkokiai M. Šiaulienėi.

Lietuvio paskaita

Camberros universitete

Sovietų Sąjungos mokslininkų grupės sudėtyje į Singapūrą, N. Zelandiją ir Australiją išvyko ir Fizikos ir matematikos instituto direktorius Vytautas Statulevičius.

Australijos sostinės Camberros universiteto prof. Morano seminare V. Statulevičius skaitys paskaitą apie tikimybių teorijos ir matematinės statistikos problemas. Numatoma, kad jis padarys pranešimus ir kituose N. Zelandijos ir Australijos universitetuose.

V. Statulevičius laikomas vienu geriausių tikimybių teorijos specialistų visoje Sovietų Sąjungoje. Jis yra darbas pranešimų Anglijos, Čekoslovakijos ir Vakarų Vokietijos universitetuose. Kitų metų pradžioje jis kviečiamas skaityti paskaitas apie naujausius savo darbus Stanfordo (JAV) ir Dortmundų (V. Vokietijos) universitetuose.

Lietuviai kolūkių taryboj

Maskvoj įvykęs kolūkių III-sis suvažiavimas nutarė įsteigti kolūkių tarybas rajonuose, srityse, respublikose ir centre visai Sovietijai. Tarybų tikslas — "svarbiausiems kolūkių gyvenimo ir veiklos klausimams kolektyviai svarstyti, gamybos organizavimo patyrimui apibendrinti ir ruošti rekomendacijas, kaip geriau naudoti visuomeninio ūkio augimo rezervus". Tikslai geri, bet diktatūrinė tvarka ir tos tarybos nebus tik čionaičių pakistų sumanymų bebalsės antspauduotojos.

I centre taryba iš Lietuvos išrinkti: žemės ūkio ministras M. Grigaliūnas. Kapsuko rajono Černiakovskio kolūkio pirmininkas Vincas Adomavičius ir Joniškio rajono Bariūnų kolūkio pirm. Pranciškus Ramonas.

Viso labo taryboj yra 135 nariai. Jos pirmininkas yra Rusijos žemės ūkio ministras V. Mackevičius.

SOVIETAİ ATSAUKĖ KONSULĄ JURŠENĄ

Kelerius metus buvęs Sovietų Sąjungos konsulu Argentinoje Vilniaus universiteto diplomuotas teisininkas Antanas Juršėnas pašalintas kitoms pareigoms, todėl gruodžio 2 d. galutinai atleido Argentiną.

Londonietis smailiai žiūri į modeliuotoją Frances O'Toole, kuri Hanoverio aikštėje sėdi vasariškai apsirengusi.

ČEKIJOJE SMURTAS VIS DIDEJA

Maskvos spaudžiama naujoji Čekoslovakijos valdžia vis labiau įtempia vadžias. Užsienio žurnalistai grasi-nami teismu, jeigu jie "nesilaikys žurnalistinės etikos dėsnių", o iš tikrųjų tai reiškia, jeigu jie rašys teisybę ir negarbins diktatūrinės valdžios kumščio.

Kultūros ministerija paskelbė naujus suvaržymus kultūros darbuotojams. Jie siekia palaužti kultūros srities darbuotojų (rašytojų, dailininkų, radijo, televizijos ir kt.) pasipriešinimą ir palenkia juos partijos priežiūrai.

Pagal naują tvarką, ne u-nijos, bet ministerija spresu kuriais kraštais megzti kultūros ryšius, be to, sugriežtinta skelbiamų leidinių priežiūra, bus neleidžiama pasirodyti tiems spaudiniams, kuriuose nepalankiai vertinama partijos veikla ir panašioms, neužgiran-tiems režimo linijoms.

Iš Čekijos parlamento išmetė 62 atstovus, Dubček'o šalininkus. "Išvalius" Čekijos parlamentą, turbūt, tas pat bus padaryta ir Slovakijos parlamente (Čekoslovakija susideda iš Čekijos ir Slovakijos, jos abi turi savo parlamentus).

Popežius laimina susirinkusius šv. Petro bazilikos aikštėje. Tuo metu aikštėje buvo išmėtyta lapelių, protestuojančių prieš naują bažnytinį apeigų tvarką.

KODĖL NEBAIGTAS KARAS VIETNAME?

Atstovų rūmų finansų paskyrimų krašto apsaugos reikalams komitete buvęs Vietnamo karo vadas, dabar JAV kariuomenės generalinio štabo viršininkas gen. Westmorelandas pareiškė, kad karas Vietname jau būtų baigtas arba jau būtų visai prie galo, jeigu JAV prieš 13 mėnesių nebūtų nutraukusios š. Vietnamo bombardavimo, bet jis nesąsalingas vėl pradėti bombarduoti, nes sąlygos pasikeitė. Jis pritaria prezidento planui "suvietnaminti" karą, tai yra, perduoti P. Vietnamo savo krašto gynybą. Generalas sako, kad JAV neįvertino tikro priešų pajėgumo ir perversino P. Vietnamo pajėgumą. Bet palaipsniui tas P. Vietnamo pajėgumas kyla, ir jo vaisiai pasirodys vėliau.

I atstovo Andrew klau-simą, ar JAV galėtų Vietname pasiekti karinę pergalę, generalas atsakė, kad taip. Jeigu jos to siektų ir būtų duota reikalingi ištekliai, bet šiuo metu jis to nesiūlęs.

Generolo nuomone, dabar svarbiausia, kad JAV žmonės nepritrūktų kantrybės. Jeigu jos užteks, karas bus baigtas sėkmingai.

ISSENKA KOMUNISTŲ JĖGOS VIETNAME

U.S. News and World Report žurnalas paskelbė įdomių skaičių, liečiančių Vietnamą.

Iki šių metų lapkričio 9 d. ten komunistų nukauta 568, 989, o sąjungininkai neteko 140.470 karių (iš jų amerikiečių 39.329).

Vis didėja komunistų karių perbėgimai. 1964 m. jų tepabėgo 5.417, 1966 m. tokių jau buvo 20.242, o šiais metais iki lapkričio 8 d. pas sąjungininkus jau atbėgo 40.466 komunistų kariai.

Smarkiai sumažėjo ir komunistų kontroliuojamas P. Vietnamo plotas. 1968 m. kovo mėnesį komunistai šeimininkavo 39% visos teritorijos, šių metų kovo mėnesį jų valdžioje tebuvo 33%, o rugsėjo mėnesį tik 10% teritorijos.

Visa tai rodo, kad komunistų jėgos issenka ir jie ne-

kantriai laukia, kad patys JAV gyventojai padėtų jiems laimėti, keldami savo krašto viduje neramumus, spirdami savo vyriausybę tuoj be atodairos nusileisti komunistams ir pasitraukti iš Vietnamo.

MIRĖ DOMAS PENIKAS

Šių metų iš gruodžio 1 d. į 2 d. naktį New Yorke staiga mirė žymus lietuviškos spaudos darbuotojas Domas Penikas. Taigi, mirtis vėl skaudžiai praretino mūsų negausią žurnalistų šeimą.

Velionis gimęs 1907 m. balandžio 15 d. Kelmėje. Raseinių apskrityje. 1929 m. jis baigė Šiaulių mokytojų seminariją, kurį laiką mokytojo, vėliau studijavo Vytauto Did. Universitete ir 1937 m. baigė jo teisių fakulteto ekonomijos skyrių. Nuo 1935 m. jis dirbo Finansų ministerijoje.

D. Penikas jau nepriklausomoje Lietuvoje bendradarbiavo spaudoje, rašė Lietuvos Aids, Jaunojo Karto ir kituose laikraščiuose bei žurnaluose. 1944 m. atsidūręs Vokietijoje, jis pagrindinai įsijungė į žurnalistinį darbą. Nuo 1945 m. ligi emigracijos į JAV velionis buvo Mūsų Kelio vyr. redaktorius ir leidėjas, į tą laikraštį su-traukęs gabių bendradarbių būrį ir pasiekęs nemažą tiražą. Jis buvo ir Vagos leidyklos savininkas, išleidęs bene 8 knygas, tarp jų ir lietuviškų novelių rinkinį vokiečių kalba.

Gyvendamas JAV, Brooklyn, D. Penikas taip pat nenutolo nuo spaudos darbo. 1952-54 m. buvo vienas Kario žurnalo leidėjų ir ligi mirties dalyvavo įvairiose visuomeninėje veikloje. 1957-1959 m. jis buvo ir New Yorko Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyboje, o vėliau ir kitų organizacijų pareigose.

Velionis, būdamas draugiškas, jautresnis, kupinas vis naujų idėjų, turėjo daugybę bičiulių žurnalistų, rašytojų ir kitų menininkų tarpe, tad jo ankstyva mirtis visų su-tiktą su giliu liūdesiu. Dar vieno nepilnuosio spaudos darbuotojo netekimas yra ir didelis nuostolis mūsų visuomenei.

Jo artimiesiems mes reikiame gilią užuojautą.

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gruodžio 14 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje LB Bostono apylinkės valdyba ir Bostono ateitininkai sendraugiai rengia prezidento Aleksandro Stulginskio minėjimą.

Gruodžio 21 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje Lituanistinės mokyklos Kalėdų Eglutė.

Gruodžio 27 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje skaitų akademikų šventė: 3 val. iškilminga su-eiga, 7:30 val. šokiai.

Tradicinis So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos Naujųjų Metų sutikimo banketas įvyks gruodžio 31 d. vakare draugijos patalpose.

Gruodžio 31 d. Naujųjų metų sutikimas Tautinės Sąjungos namuose. Pradžią 9 val. vakaro.

Vasario 15 d. Alto rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje.

Kovo 13 d. Jordan Hall salėje Baltų Draugijos koncertas, kurio programą atlieka estas tenoras H. Riivald.

Kovo 15 d. 4 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje Minkų radijo talentų popietė ir gražuolės balius.

Balandžio 24 d. Jordan Hall salėje Baltų Draugijos koncertas, kurio programą atlieka pianistė J. Rajauskaitė-Siušenė.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

The Cemetery of Nations in Siberian Tundra by H. Tautvaiša, 112 psl., kaina tik \$1.75.

Tundra Tales, Maryland Book, leidinys paaugliams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 pusl. krepdiname popieriuje, kietais viršeliais, kaina \$5.00.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina \$4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

"Lithuania land of heroes", parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina \$5.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė K. Zuko, 476 psl., kaina \$2.50, na

LABAI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

VERGIJOS KRYŽKE-PUOSE, Sibiro kankinės Stefanijos Rūkienės tremties atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštais viršeliais \$5, kietais \$6.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais—\$3.75.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Eudrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

DU MEDINIAI IR TRYS GELEZINIAI KRYŽIAI, Antano Sukišo atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

LIETUVA BŪDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Biernio, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Biernio, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 pusl. kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

KĄ LAUMES LEME (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barbaros Armonienės, 253 psl., kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriauciūno, 178 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDZIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapiai, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

DANGUS DEPESESE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ, AN RECIPES, parašė Juzė K. Zuko, 476 psl., kaina \$2.50, na

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Maiki, aš kaip tik dabar pareinu nuo Zocirkos, tai galiu tau pasakyti, kad jis su tavo mokslu nesutinka.

— Kad aš, tėve, jokio mokslo jam nesiūlau.

— Jam nesiūlai, ale tu man šnekejai, kad ateis tokie laikai, kada mes turėsime gyventi mariose, ba ant žemės svietas jau nebegalės sutilpti. Tai vot, jis su tuo nesutinka. Sako, kad tai kreivas mokslas. Ir jis turi gerų davadų, Maiki. Sako, kaip tu galėtum po vandeniu įtaisyt saliną? Kaip galėtum įleisti kostumeriui alaus į stiklą? Juk jis susimaišytų su vandeniu. Čia, Maiki, jo teisybė — tavo mokslas kreivas.

— Bet aš nekalbėjau apie tokį mokslą, tėve.

— Nu, argi tu nesakei, kad žmonės neužteks vietos ant žemės?

— Ne, tėve, aš taip nesakiau.

— Nesigink!

— Aš tik sakiau, kad maisto žmonėms gal teks ieškoti jūrose, jeigu žemėje negalės išmaitinti. Bet tai nėra "kreivas mokslas", tėve, o tik prielaida, kurią judu su Zacirka kreivai supratot.

— O kas yra prielaida?

— Tai yra dabar vartojamas naujas žodis, tėve. Jis reiškia išivaizduotą padėtį arba priimtą galimybę.

— Aš ir to nesuprantu.

— Na, gerai, tėve, pasakyčiau kitaip. Pasakyčiau, kad per Kalėdas bus daug sniego. Ar tą supranti?

— Šiur, Maik. Aš tikiu, kad bus.

— Bet galės ir nebūti, tėve. Mes priimam tik galimybę. O tai ir yra prielaida. Ir kai aš sakau, kad ateityje žmonės galės maitintis iš jūros, tai yra taip pat prielaida.

— Ale ant šito punkto aš nelabai sutirku, Maiki. Jūrose tik labsteriai gyvena.

— O ar tėvas silkių nevalgai?

— Šiur, kad valgau.

— O iš kur jos pareina? Ar ne iš jūros?

— Olrait, Maik. silkės pareina iš marių. Ale vienom

silkėm žmogus negali gyventi. Jam reikia dar duonos, pieno ir mėsos; o kai gumbas pakyla, reikia ir burnelę išmesti. O mariose tokio štofo negausi.

— Bet tėvas turėtų žinoti, kad įvairiose salose yra gyventojų, kurie ir dabar gyvena tik iš jūros gaunamų maistų. Amerikos šiaurės indėnai, vadinami eskimais, taip pat neturi duonos, gyvena tik iš medžioklės ir tokią jūra duoda. Rusijos šiaurėje panašiai gyvena vadinamieji samojėdai ir lapiai. Aš pažįstu vieną lietuvį dak tarą, kuris nuvažiuo iš Amerikos į nepriklausomą Lietuvą ir nusipirko ūkį, bet užėję bolševikai jį suėmė ir ištrėmė į tolimą šiaurę, kur per 3 mėnesius saulė neužteka. Tenai niekas neauga ir tremtiniai maitinasi tik žalia žuvimi. Tačiau badu nenumiršta. Tas daktaras išgyveno tenai apie dvejus metus ir dabar gyvena Kalifornijoje.

— O kaip jis dasigavo Kaliforniją? Ar pabėgo?

— Pabėgti iš tokios vietos neįmanoma, tėve. Bet jo laimė, kad jis Amerikos pietietis, tai Washingtonas išreikalavo, kad rusai jį sugrąžintų. Bet aš užsiminiau apie jį tik dėl to, kad parodyčiau, jog žmogus gali net ir žalia žuvimi gyventi, jei geresnio maisto nėra. Šalia žemės ūkio ir gyvulininkystės, tėve, žvejyba yra antras svarbiausias žmogaus pragyvenimo šaltinis. Vienas praeitųjų rašytojas parašė idomų romaną, kur jis parodo, kad žmogus gali gerai gyventi net ir visiškai nuo žemės atskyręs.

— Ar jis trąjino taip gyventi?

— Jis pats nebandė, tėve, bet jis pristato mums kitą asmenį, būtent, Petra Arronax'ą, kuris turėjo tokį patyrimą.

— O kada tai buvo?

— Tai buvo, tėve, prieš šimtą su viršum metų, būtent, 1866 metais. Visą Ameriką ir Europą tada sujaudino nepaprastas gandas, kad jūrose pasirodė kažkokia pabaisa, daug didesnė ir baisesnė negu didžiausias

Marijona arba ilga nuostabi kelionė

(Tęsinys)

Marihuana, hašišas, atseit,

THC ir toliau lieka uždraustu vaisiumi.

Bausmės už mariuaną gali būti žiaurios. JAV, Britanijoje ir kitur Vakarų pasaulyje teismai baudžia iki 10 metų kalėjimo ir pinigėmis pabaudomis. Tuo tarpu milijonai mariuaną rūko, ir milijonai tuo būdu gyvena nuolatinėje įstatymų grėsmėje. Policijos kova su mariuana nėra labai sėkminga, nes vartotojų skaičius vis auga. O neįgyvendinami įstatymai visuomet yra pasmerkti prapūčiai: ilgainiui jie būna atšaukiami arba pasidaro neveiksmingi.

Blogiausia, kad neįgyvendinami įstatymai visuomet skatina kriminalinį elementą. Kaip Amerikoje alkoholio prohibicijos metais slapta ir labai pelningą alkoholio prekybą į savo rankas paėmė gangsteriai, taip dabar vyksta su mariuana. O nelegalios mariuanos ir hašišo prekybos pelnai iš tikrųjų yra milžiniški.

Pakistane arba Lebane vienas centneris hašišo kainuoja apie 3,200 dolerių, o Londone vartotojai už tai jau sumoka daugiau kaip 250,000 dolerių. Pelnas iš tikrųjų milžiniškas, tuo tarpu policijai kova su šia nelegalia prekyba nelabai sekasi. Sakysim, Didž. Britanijoje praeitais metais už mariuaną nubaustas buvo 3,071 asmuo, o ta "žolė" juk rūko šimtai tūkstančių...

JAV-se mariuana kontrabandos keliu dažniausiai įvežama iš Meksikos. Pastaruoju metu policijai, palyginti, sėkmingiau kovojant su šia kontrabanda, mariuanos paklausa dalinai aprūpinama iš Vidurinių rytų bei Azijos kraštų, bet indiskosios vis plačiau auginamos ir pačiose JAV-se: klimatinės sąlygos tam tinkamos...

Nelegalus ir slaptas

mariuanos prekybos tinklas

iš tikrųjų yra apgaubęs visą Vakarų pasaulį. New York'e ir Frankfurte, Londone ir Romoje, Chicagoje ir Paryžiuje mėgėjas be didelio vargo gali nelegaliai nusipirkti "žolės" ir susisukti "reefer" (taip paprastai vadinamos mariuanos cigaretės). O visą šią sklandžiai operuojantį prekybos tinklą juk kontroliuoja kriminalinis elementas. Šita aplinkybė tik dar labiau išryškina, kokia opi šiandieną yra mariuanos problema.

Prieš ketelį metų dar vyravo nuomonė, kad mariuanos populiarumas Vakarų pasaulyje tėra praeinanti moda, kad po metų kitų "arbatos" vartojimas pradės mažėti ir teišliks gal tik smulkiose rateliuose. Gyvenimo patirtis šitą prielaidą paneigė: mariuanos rūkiojų skaičius vis auga. O todėl pradeda plisti nuomonė, kad kelerių metų laikotarpyje kaikurios valstybės mariuaną legalizuos, bet apkraus ir labai dideliais mokesčiais ir aplamai labai griežtai kontroliuos šitos "žolės" vartojimą. Ar taip bus — teparodys ateitis.

(Galas)

banginis, plaukioja labai smarkiai ir jau buvo laivų matyta įvairiuose vandenynuose. Ypač drebėdavo laivininkai, kai tas jūrų teroras nakties laiku pasinerdavo po vandeniu ir savo žėrėjimu apšviestavo jūros gelmes. Kaikurie laivai sakėsi buvę net sutrenkti. Taip atsitiko ir Cunardo linijos laivui "Scotia", kuriam grįžtant į Liverpoolį buvo šone pramušta trikampė skylė. Tiek daug laivų buvo jau žuvę be jokios žinios, kad Europoj ir Amerikoje prasidėjo didelė agitacija su reikalavimais, kad valstybės organizuotų savo karo laivynus ir, jei galima, tą pabaisą sunaikintų.

— Ar tai jau ir viskas?

— Ne, tėve, čia tik pradžia, tik įžanga. Toliau sužinosime, kas buvo ta jūrų smėkla, kuri taip terorizavo jūrų laivus ir jaudino du kontinentus — Europą ir Ameriką. Sužinosime, kaip žmonės gyveno atskyrę nuo žemės. Bet apie tai pasakos jau mano minėtas Petras Arronax'as, Paryžiaus Gamtos muziejaus istorijos profesorius padėjęs. Jo pasiklausysime ateinančią savaitę, tėve. Šiandien padarėm tik įžangą.

— Okei, Maik, aš lauksiu kitos savaitės; o tuo tarpu nueisiu dar pas Zacirką ir pasakysiu jam, kad jis kreivai suprato tavo prielaidą.

Tebūna laukiamasis Jūsų svečias „KELEIVIS“! Užprenumeruokite jį savo bičiuliui!

E. ILINIS

Čioma, kad čia yra Song My sodžiuje (Vietna me) amerikiečių nužudyti civiliniai žmonės. Taip tvirtina buvęs karo korespondentas fotografas. Bet ta nuotrauka gali tiktai ir betkuriai kitai vietai ir kitų nužudytai grupei pavaizduoti. Tas įvykis dabar aiškinamas tardymo ir teismo.

MAIKIUI SU TĖVU AUKOJO:

Po \$4: J. Palazie, Gulfport, Fla., L. Simanavičius, La Combe, Alberta, M. Trainauskas, Cleveland, Ohio, Z. Švitra, New Britain, Ct.

Po \$3: K. Sagaitis, Verdun, Que., A. Poškus, Rochester, N.Y., T. Supinsky, Shadyside, Ohio.

Po \$2: F. Urbonavičius, Pittsburgh, Pa., D. Čiuprinskas, Chicago, Ill., J. Tumavičienė, Jamaica Plain, Mass., A. Kavalskas, Kevane, Ind., S. Griganavičius, So. Boston, Mass., P. Krasin, Miami, Fla., S. Fred, Toronto, Ont., J. Balčiūnas, Waterbury, Conn., J. Ališauskas, Worcester, Mass., G. Klim, Vero Beach, Fla., A. Bell, St. Agathe des Moines, Que., S. Cibulskis, Stamford, Conn., W. Jenkins, Phila., Pa., D. Dronsa, Hamilton, Ont.

J. Zitkė, Brockton, Mass., —\$1.50.

Po \$1: W. Trainis, Montreal, Que., M. Gober, Wallingford, Conn., Ona Tchecheff, Chicago, Ill., J. Binkis, Omaha, Nebr., V. Wit-

kauskas, Puquanon, Conn., A. Gudath, Dorchester, Mass., E. Austras, Norwood, Mass., P. Korla, Schenectady, N.Y., P. Pečkaitis, Worcester, Mass., S. Aleksejus, Valley Sheam, N.Y., J. Jackus, Montreal, Que., B. Daminauskas, Brooklyn, N.Y., J. Babravičius, Chicago, Ill., J. Brazauskas, Detroit, Michigan, A. Gaidukas, Oxford, Calif., A. Pocius, Escondale, Calif., G. Alkoskas, Fairmount, W.V., A. Zalpis, Kings Park, New York, S. Witkauskas, Scatia, N.Y., J. Kibickas, Sudbury, Ont., L. Bacevičius, Hamilton, Ont., P. Kriščiūnaitis, Mississauga, Que., M. Armen, Springfield, Ill., A. Dadura, Chicago, Ill., E. Gečius, Worth, Ill., A. Jantauskas, Australija, J. Tumas, Brooks, Alb., A. Grigalavičius, Hillside, N.J., L. Stasiūnienė, Chicago, Ill.

Maziau kaip dolerį aukėjo: J. Valonis, Burlington, N.J., ir R. Buchene, Chester, Pa.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

Keleivio administracija

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1970 METŲ

Kalendorius

Jį redaguoja Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina \$1.00

Pernai pavėlavusieji kalendorių užsisakyti jo negavo, todėl nesivėlin kito šiemet jį užsisakyti.

Pinigus kartu su prenumerata arba atskirai siųskite adresu:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijos, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pinigus siųskite:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Ką tik gavome:

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais \$3, kietais — \$4.

Šeštoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 17 autorių, 400 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75

Smilgos, A. Giedriaus 15 apsakymų, 204 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

Gatvės berniuko nuotykių — R. Spalio apysaka jauniui ir senimui, 11 laida, 527 psl., kaina \$4.

Atsitiktiniai susitikimai, Kazimiero Barėno 14 idomių apsakymų, 216 psl., kaina \$2.50.

Milfordo gatvės elegijos, kad Keleivio administracijai didelį susidomėjimą sukėlė poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

Draugas don Camillo, idomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Be to, esame gavę nedidelį kiekį teisininko P. Šulo parengto leidinio "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Prisikėlimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Massachusetts gyventojai prie šių kainų turi dar primokėti 3% (po 9 centus) Sales tax.

Imkit ir skaitykit

Kipro Bielino
knygą

TERORO IR VERGIJOS
IMPERIJA SOVIETŲ
RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta tos vergų stovyklos, kurios bolševikinio teroro sistema, kentėjo ir buvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

MOTERŲ SKYRIUS

LEONAS JUOZENAS

Jo Didenybė Blatas

(Dyanga)

Susmukau fotelyje (ji pirko vieno gero draugo padedamas), apsidairiau po kambarį ir pasibaisėjau: viešpatie, kiek blato! Štai kilimas po kojomis — geras, importinis, — o gavau jį be eilės, už valdišką kainą! Kitaip ir negalėjo būti. Juk ne mano duklė pas bazės direktorių, o direktoriaus duklė pas mano žmoną lankė stojamąjį egzaminą! Dabar abiem gerai: tavo duklė studentė, o aš turiu kilimą... Taigi. Bet vis tiek biau. Tik kad šitas labai tinka prie knygu lentynos...

Prisiminai knygas ir emiau akis klaidinti po lentynas, mėginantys prisiminti, kurį iš šitų knygu aš įsigijau b eblato? Suradau tris. Net dantimis sugriežiau iš apmaudo, kad esu taip įsipaaičiojęs į blato voratinklius, bet tuoj atleidau žandikaulius — kiek aš privargau, kol vietoje geležinių man įstatė auksinius dantis! Ne, šitose kambariuose būti neįmanoma. Viskas čia garuoja blatu. Atsikėliau ir nuėjau į virtuvę padėti žmonai grybus darinėti. Sustojau tarpdury, apsižvalgiau — ir grįžau atgal. Labai jau rėžė akis šaldytuvai, kurį man be eilės pasuko vienas pramoninių prekių žinybos viršininkas (labai jau jis norėjo priregistruoti savo gimnastę Vilniuje, o ploto tam neturėjo), ir spintelėse sukrautas indų komplektas (šis man atsiėjo vienus juokus — vakarienę restorane). Dabar negalėjau į juos net pažiūrėti.

Grįžau į kambarį, persirengiau išvežiniu kostiumu (ji man be eilės pasiuvė madų atelje, nes jos vedėja labai troško įtaisyti savo sūnelį į vaikų darželį, o aš ten kai ką pažinojau), užsidėjau madingą skrybėlę (tai vis ta iš kepurų parduotuvės, žaldukas; kaipgi tokios gražios neįstatys į eilę kooperatiniam butui?) ir išėjęs sėdau į savo "Pobedą".

Su šita "Pobeda" irgi buvo tokia juokinga istorija. Tada aš dar tebedirbau vienoje gamykloje. Atėjo patvarkymas likviduoti kai kurias padėvėtas lengvas mašinas. Pareikalavau, kad man parduotų, o profsąjunga užsispyrė parduoti direktoriui. Na, aš į Vilnių pas vieną įtakingą... šis ir sutvarkė. Ir priekabę rado: direktorius motociklą turi, tad gali ir naujos mašinos palaukti, o šitą parduoti man! Tai neįmanoma profsąjunga kels konfliktą su aukščiausio stovinio... Nusipirkau pusvelčiui. Lig šiol tebevažinėju be remonto. Bet vis tiek biau. Kam man teršti nagus visokiais blatais?

Taigi. Taip buvo, kai grybai dygo. O šiandien aš, rašydamas apie tokį rimtą ir žalingą reiškinį, nenurodau nei konkrečių pavardžių, nei įstaigų, nei įmonių ar žinybų, kuriose keroja blatas. Kodėl?

Ogi bijau. Bijau netekti blato.

Pagalvokit patys. Aš mėgstu futbolą. Nueisi į "Žalgirio" stadioną, o kaip pateksi į centrinę tribūną be blato? Be blato nei viešbutyje apsinakvosi, nei į naktinį barą pateksi, nei šeduvos "Užuovėja" aplankysi, nei Naujųjų metų sutikimui restorane staliuką gausi, nei Justino Marcinkevičiaus "Mindauga" pamatysi, nei Juozo Baltušio knygas įsigysi, nei patelį konjako nusipigsi, nei rūkyto ungurio, ikrų arba lašišos paragausi, nei pridareš sūnybių su nesugadintais dokumentais iš darbo įeisi, nei...

Ach, visko, kam reikalingas blatas, vis tiek neišvairdysi. Nes gal ne viską ir reikia išvairdyti — labai dažnai paprasčiausio draugo paslaugą mes piktai vadiname blatu. Todėl ir iš to, kas kartais mums atrodo tikra tragedija, gal teverta tik pasišaipyti. O neretai ir susimąstyti — kodėl taip yra?

(Galas).

Apie storus žmones

(Tęsinys)

III

Suprantama, ne visi storėja jau vaikystėje. Kai kurie, nors ir retai, pasidaro apkūrus jaunystėje. Iš storų jaunu žmonių niekas į akis nesišaipo, bet jie nepatinka nūdienos merginoms, kaip ir storos merginos — šiuolaikinėms vaikiniams. Iš vienos televizijos anketo pasikėlė, kad dabartiniam jaunimui patinka lie-

tos figūros, ir tik 10 procentų jaunuolių pasakė, kad jiems patinka, jei merginų formos vos apvalėjantios. Taigi abiejų lyčių stori jaunė žmonės yra nepalankioje padėtyje. Šiame amžiuje, kada meilės ir seksualiniai (lytiniai) pojūčiai iškyla į pirmą planą, tokie žmonės ima labai jautriai pergyventi savo trūkumą, ir juos palapeniui gimsta jausmas, kad jie "netinka meilei".

Rotių karalienė Pamela Dee Todaro atvyko į New Yorką. Ją čia matome su gražiu žaidimu Times Square aikštėje.

MOTINA TĖVYNĖ

Jeigu nerūpėtų Motina Tėvynė,
Jei pati užaugtų duona kardinienė,
Jei nebūtų žemėj tankų nei patrankų,
Jei tik darbai reiktų darbininko rankų,
— Eitum sau, dainuotum dainelės linksmesias.

O dabar krūtinėj rūpesčiai vis rausia.
Atsaku už grūdą, dirvoje pasėję,
Atsaku už plieną, fabrike išlietą,
Atsaku už vaiko typosnų nekalbą,
Už gegužį žalią, už vasarį balką,
Atsaku už draugą ir už visą šalį,
Už kiekvieną saulę žvilgantį lašelį.

Jeigu nerūpėtų Motina Tėvynė,
Kam tada bopslėklis ir širdis krūtinėj?

(Eilėraštis gautas iš Lietuvos)

Pamėlo gražuolė išrinkta 20 metų amžiaus aktorė Eva Reuber-Staler.

IV

Bet dažniausiai žmonės ima storėti apie 30-tuosius metus, paprastai vedę ar ištekėjusios. Visiem žmonėms, o moterim ypač, būtinas įsitikinimas, kad jie gerai atrodo. Storumas deformuoja išvaizdą. Tada moterys ima veržtis liemenėliais ir juosmenėliais, turi dėvėti specialiu fasonu drabužius. O vyrai prie pašalinių nedrįsta nusivilkti švarko.

Tokie žmonės drovisi eiti į paplūdimį, vengia sporto aikštelių. Vis dažniau jie stabdo ties veidrodžiu, bet jis jiems nerodo nieko paguodžiančio. Jie išbando "viesas priemones" — masažus ir gimnastiką, geria visokias žolės suliestėjimui, pasiryžę netgi operacijai ir atkakliai vengia vieno vienin-

telio ir paties svarbiausio — santūrumo mityboje.

Nejučiomis žmogus vis labiau storėja. Bėgant metams, reikalai prastėja. Prie grožio trūkumo prisideda pirmieji ligos požymiai — nedidelis dusulys, slėpnumas, sumažėjęs darbingumas. Vėliau — širdies plakimas, prakaitavimas, sunkumas širdies plote, amarus dusulys, sutrinka virškinimas. Be to, nutukimas sumažina vyrų lytinę pajėgumą ir moterų gebėjimą gimdyti.

Visa tai slegiančiai veikia nutukusius žmones, mažina jų gyvybingumą, gniuždo psichiką ir sukelia nepilnavertiškumo jausmą. O kai kuriais atvejais gali sukelti netgi depresiją.

V

Sena natarlė sako: "Sveikame kūne sveika siela". O vidutinė ir aukščiausia nutukimo stadijos laikomos ligos būkle. Sumažėjus fiziniam aktyvumui, staigiai smunka ir psichinė energija. Dvasinis tingumas peni nutukimą. O šis savo ruožtu — dvasinį tingumą. Nutukęs žmogus ne toki tvirtas, mažiau patvarus. Nutukimas trukdo ne tik lyties sferai — jis trukdo ir sielos skrydžiui.

Bet negalima eilvoti, kad žmogaus ošleika lemta tik jo išvaizda — lieka jis ar nutukęs. Yra ir paveldimumo pradai — genetiniai. Ir iovtos savybės — fenotipinės. Nutukimas — tik aplinkos, kurioje žmogus gyvena, veiksnys. Todėl nereikia stebėtis atvirkščiais pavyzdžiais. Būna ir apibūtinamųjų ryškų, valčių, pasi-

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsklyti į kelivie sklytojų klausimus teisės reikalia. Ties klausimais turi būti bendra informacinė patalpa. Klausimus ir anketas spausdiname šiame skyriaus laiške reikiu palimėti, kad omto Kelivie sklytojų.

Klausimus prašome siųsti tiksliai adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1984 Centre Street
Boston, Mass. 02131

Klausimas

Prieš šešerius metus nusipirkome namus su dideliu žemės sklypu. Namai netoli miesto, geroj vietoj, ir mes už juos sumokėjome gerą sumą pinigų. Pirkome per agentus, ir kadangi mes emėme geroką paskolą iš banko, mūsų reikalus tvarkė paties banko advokatas. Savo advokato neturėjome, nes ir hankas, ir agentas mus užtikrino, kad advokatas mums nėra reikalingas.

Viskas ejo sklandžiai. Namus ištaisėme, sutvarkėme. Prieš 5 mėnesius, tai yra, šių metų liepos mėnesį, mes gavome laiška iš kaimynų, kuris mus nainformavo, kad mes, esą, jiems skolingi 975 dolerius. Iš karto nesuoratome, koks čia reikalas. Nuvažiavome pas juos (jie gyvena maždaug ketvirtis mylios nuo mūsų) ir jiems pasakėme, kad jie turbūt bus padarę klaidą, nes jokių pinigų mes iš jų nesiakolinome.

Jie labai nustebo, kad mes nesuoratome jų laiško. Sakome, mes pataisėme savo kanalizacijos vamzdžius (sewer), ir iš turite prisidėti prie paties vieno trečdaliu. Sakome, o kodėl mes turime prisidėti pinigais prie jūsų "sewer" antaišymo? O jie sako, todėl, kad taip deed'e (nuosavvės dokumentuose) parašyta.

Kita diena mes nuvažiavome į banką, kuriam mes kas mėnesi mokame vadinamą "mortgage". Jie mums pasakė, kad jie nieko apie tai nežino, ir patarė nueiti pasikalbėti pas advokata, kuris tada atstovavo bankui. Turėjome pasidaryti su juo "appointment" (pasimatvma), ir nuėjus pas jį, teko dar vią valandą palaukti. Kai galiausiai prisirašėme sekretorei, kad mums grąžiau pamatvė be eilės, jis buvo toks piktas, kad su juo sunku buvo susikalbėti. Mes jam pasakėme, kad mums reikalinga atvokama, ir jis mums pasakė, kad jis peržiūrėsias dokumentus ir su mumis susitvins.

Vėl iš jo rieko negirdėjo-

žyminių didelių kūrybinės energijos užtaisų. Bet visgi jų ne tiek daug. O paprastai storumas slepia žmogų, slopina jį, pavergia tingiu, abejingui, silvno charakterio. Imkime ir negalėkime storu! Todėl, kad jų da lia — jų pačių rankose. Storumas — tai liga, dėl kurios žmogus kalta pats ir kuria jis visada gali išgydyti. Reikia tik stiprios valios.

Kiekvienas iš mūsų paties suliestėjusių storiųjų. Todėl geriausias vaistas — santūri mityba. Ir judėjimas.

me per dvi savaites. Skambinome, ir vis sekretorė atsiliepią. Prie jo negalima prieiti, kaip prie karaliaus. Galų gale po dviejų mėnesių gavome iš jo laiška, kuriame jis mums paaiškino, kad ten esą kažin koks "easement", ir kad mes tikrai turime prisidėti prie kaimyno padarytų išlaidų.

Mes jo klausėme, ką tai reiškia tas "easement", nes mes nesuoratome, kodėl kaimynas taiso savo vamzdžius, o mums reikia už juos mokėti. Jis mums aiškino kokią 20 minučių, ir mes vis tiek nesuoratome. Be to, mes jam pasakėme, kodėl jis iš anksto mums nepasakė, kad namų dokumentai nėra tvarkoje, tada mes būtume ju nepirkę. Tada jis mums tvirtina, kad jis, esą, mums visai buvo smulkiai išaiškinęs, prieš pasirašant dokumentus.

Labai prašome mums paaiškinti, ką tai reiškia turėti "easement" ant namu ir ar mes privalome mokėti \$975 kaimynui? Be to, ar mes visuomet privalėsime mokėti, jei tas užsimanys vėl taisyti.

Esame D.P., bet gerai susikalbame angliskai. Esame tikri, kad advokatas nieko apie tai mums neužsiminė, perkant namus.

Ar jis yra už tai atsakingas? Ar mes galime jį patraukti į teisma, kad mus į tokia bėda įstūmė? Būsime dėkingi už greitą atsakymą.

Skaitytojai

Ohio valstija.

Atsakymas

"Easement" reiškia vienų namų savininkui suteikta teisė naudotis jo kaimyno žeme. Pav., teisė semti vandenį iš kaimyno šulinio, tiesiti vandens arba kanalizacijos vamzdžius per kaimyno žemę — paprastai yra paremta teisiniais vadinama "easement". Susidaro tokia teisinė padėtis: vienų namų savininkas turi tam tikrą teisę, o kiti namų savininkai yra uždedama atitinkama prievolė.

Matyti, Tamstų kanalizacijos vamzdžiai tiesiasi po kaimyno žemę. Sprendžiant iš Tamstų laiško, būvė Tamstų namų savininkai pasidėjo sumokėti kaimyninui namų savininkams viena trečdali išlaidų, reikalingų bendrai kanalizacijos sistemai išlaikyti (to maintain) ir patalviti (to repair).

Ar tie buvusiuji namų savininkai (predecessors in title) pasidėjo jįmsai yra nuosavvės dokumentuose "uždokumentuoti", ir jei taip, kokioj formoj tai buvo padaryta.

Pataris Tamstoms pasi-

tarti su vietiniu advokatu. Susipažinęs su "deed" ir "covenants", jis galės Tamstoms tiksliau painformuoti.

Dėl banko advokato: jis atstovavo bankui, o ne Tamstai. Jis neturi jokių pareigų Tamstoms aiškinti dėl "easement" ar kitų reikalų, kurie reliečia banko interesus. Kadangi jis Tamstai neatstovavo, o tik bankui, tai Tamsta nieko jam negali prikišti, nei jį traukti atsakomybėn.

100 METŲ MOTERŲ BALSAVIMO TEISEI

Gruodžio 10 d. sukanka 100 metų, kai Wyomingo teritorijos seimelis davė teisę moterims balsuoti, o kai po 21 metų (1890 m.) Wyomingas įstojė į JAV, ta teisė buvo įrašyta į konstituciją. Wyomingą pasekė Utah, kur moterys pradėjo balsuoti 1870 m., Coloradoj ta teisė suteikta moterims 1893 m., Idaho — 1894 m.

Tas tų valstijų moterų laimėjimas kitur sukėlė didelį pasipriešinimą. Reikėjo ilgokos ir sunkios kovos, kol tas pasipriešinimas buvo įveiktas. Senieji dar atsimena sufražisčių kurtais ir nevisai "padorias" kovos priemonės. Tik 1910 m. Washingtono valstija suteikė moterims balsavimo teisę. Tais metais Amerikos sufražisčių draugija įteikė kongresui petiją su 500,000 parašų, ragindama suteikti moterims lygią su vyrais balsavimo teisę. Tas reikalavimas ilgai gulėjo kongrese, ir tik 1919 m. gegužės mėnesį kongresas papildė konstituciją, įrašydamas, kad moterys turi lygią su vyrais balsavimo teisę. Tą nutarimą dar turėjo patvirtinti atskiros valstijos. Tas tęsėsi dar ilgiau nei metus, nes tikrai 1920 m. rugpjūčio 20 d. tebuvo patvirtintas. Tuo būdu kitais metais rugpjūčio 20 d. sukaks 50 metų, kai JAV moterys turi lygią su vyrais balsavimo teisę.

Gerai žodynai

Angli - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl., apie 30,000 žodžių kainą \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kainą — \$5.00.

Lietuviškai angliskos žodynas, Vilijaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kainą \$7.00.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliskai kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis, kainą \$7.

GERIAUSIA DOVANA!

Dovanokite savo draugams ir bičiuliams motinų Kelivie prenumeratą. Jums atsiels tik \$5, o tas, kuriam ji bus dovana, per metus bus gavęs geriausią Kelivie, jį turintis atsimins.

Tel. 232-2245

Vietinės žinios

Dalyvaukime Lietuvos Prezidento A. Stulginskio paminėjime

Gruodžio 14 d. LB Bostono apylinkės valdyba ir Bostono Ateitininkai Sendraugiai rengia Lietuvos Prezidento Aleksandro Stulginskio mirties minėjimą.

10 val. ryto pamaldos Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje;

3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, III aukšte:

1) dr. Domo Jasiūčio, Vėlionio Prezidento draugo ir bendradarbio, paskaita;
2) meninė dalis, kurią atliks solistė St. Daugilienė, dekl. B. Vaišjurgytė, smuik. I. Vasyliūnas ir pianistas dr. V. Vasyliūnas.

Aleksandras Stulginskis

Po programos—arbatėlė. Gausiai atsilankykime ir pagerbkime paskutinio mūsų Nepriklausomos Lietuvos Prezidento, Vasario 16 akto signataro ir Sibiro kankinio, šviesų atminimą.

Pranešimas So. Bostono L.P. d-jos nariams

So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos valdybos, direktorių ir kontrolės komisijos rinkimai bus šį sekmadienį, gruodžio 14 d., nuo 2 iki 6 valandos vakaro. Valdybos vardu prašau visus draugijos narius dalyvauti balsavime.

Valdybos vardu —

Antanas Matjoška, sekretorius

Balfo vajus dar nepasibaigė

Kas dar nespėjo atiduoti savo aukos Balfo 25 metų sukakties proga, tas dar gali tai padaryti. nes vajus pratęstas iki po Kalėdų. Vargtančių lietuvių dar yra daug, todėl ir Balfo pagalba jiems tebėra reikalinga. Neužmirškime ty nelaimingųjų Kalėdų šventėms artėjant.

A. Andriuliūnis

Sotus alkano neužjaučia

Gruodžio 4 d. turėjo būti Balfo skyriaus susirinkimas, bet jis negalėjo įvykti, nes tesusirinko vos keli nariai. Vadinasi, juo geriau įsikuriame, tuo mažiau besirūpiname tais, kurie dėl šiokių ar tokių priežasčių yra įkritę į vargą. Mažiau besirūpiname ir Balfo, kuris visiems vargstantiems tautiečiams ištisia savo ranką.

Susirenka Dorchesterio Lietuvių klubas

Dorchesterio Lietuvių Piliečių klubo prieškalėdinis susirinkimas bus šį penktadienį, gruodžio 12 d. 7 val. vak. inž. A. Čapliko bute (788 Broadway, So. Bostone).

Visi nariai prašomi dalyvauti ir atsinešti po dovanėlę, nebrangsnę kaip \$1.

Adv. A. Young, sekretorius

Pamaldos evangelikams

Gruodžio 14 d. 1:30 val. popiet First Lutheran bažnyčioje, 299 Berkeley Street, Boston, bus Bostono ir jo apylinkėse gyvenantiems lietuviams evangelikams pamaldos su šv. Vakariene.

Pamaldas laikys kun. H. Dumpys iš New Jersey.

Dorchesterio L. Moterų klubo susirinkimas

Susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 11 d. 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose. Bus kalėdinės vaišės.

Maloniai prašome visas nares dalyvauti.

Valdyba

Išvažiavo į Floridą

Senas Keleivio bičiulis Vladas Klemka iš Arlingtono išvažiavo į Floridą ir grįš tik su pavasariu.

Nuotrauka Povilo Pliekšio

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 51 metų sukakties minėjimo Bostono programos dalyviai. Iš kairės į dešinę — Ramovės skyriaus pirm. Bronius Bajerčius, Vilija Leščinskaitė, komp. Julius Gaideilis, solistė Daiva Mongirdaitė, Birutė Adomavičiūtė, Aldona Dabrilaitė, programos vedėjas Jonas Vizbaras.

Išnuomoja

Dorchester, 12 Wheatland Ave., išnuomojamas antrame aukšte 6 kambarių butas. Pagėdaujami gyventojai suaugę ir be vaikų. Nuoma yra nedidelė. Butą galima apžiūrėti vietoj ir skambinti tel. TA 5-7879.

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesi giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

dabar už visus indelius moka 5 1/2 %

Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuosimėliai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimėliai yra nurašomi nuo mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$173,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVISKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lektuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietaučius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Ketvirtadieniais 9—7
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Cia galima gauti įvairių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

kuriam vadovavo velionis J. Vaičaitis, veikia ir toliau

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai iš BOSTONO į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

The Apothecary LIETUVISKA TIKRA VAISTINE

Farduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., Mokyklos šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

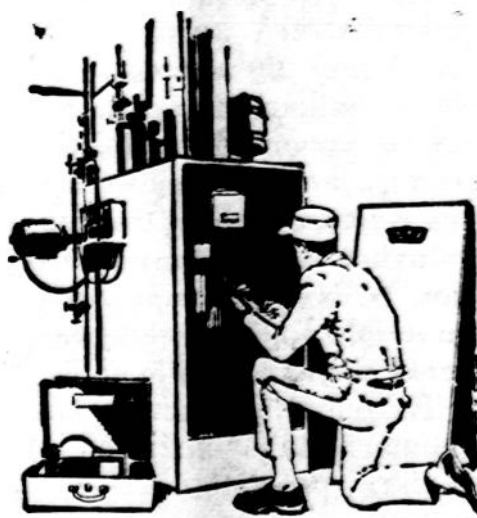
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

Knyga yra geriausias žmogaus draugas